Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

ВЕРАСЕНЬ 14 1932 г. № 206 (4458). Год выданьня XVI

Сеньня у нумары

АРТЫКУЛЫ: Перадавы — Перамагчы ў барацьбе за збожжа. МОХАРТ — Работа прамысловасьці за першае паўгодзьдзе (3 стар.). М. КАЛМЫК — Віцебскі гарком не забясьпечыў бальшавіцкага кіраўніцтва работай па вёсцы. (2 стар.). У. М. — Аўтатранспарт павінен працаваць бесьперабойна (2 стар.).

Даць дзяржаве 14500 тон валакна — баявая задача ільназаводаў (1 стар.).

Збожжазагатоўкі — генэральная праверка бальшавіцкай баяздольнасьці нізавых арганізацый (1 стар.).

Дэлегацыя Саюзу савецкіх пісьменьнікаў у старшыні СНК БССР т. Галадзеда (1 стар.).

Лісты рабселькораў (3 стар.).

За мяжой:

Дэкрэт аб роспуску Рэйхстагу.

Бранявікі і самалёты для задушэньня сялянскіх паўстаньняў на Зах. Беларусі. (4 стар.).

Перамагчы ў барацьбе за збожжа

У гэтым годзе збожжазагатоўкі па БССР праходзяць у асабліва спрыяючых умовах. Вырас і ўзмацніўся сацыялістычны сэктар вёскі. Лік машына-трактарных станцый павялічыўся з 30 да 57. Праведзена вялікая работа па сацыялістычным перавыхаваньні калгасных мас. Пасеўная плошча павялічылася на 7 проц. Павысілася ўраджайнасьць сацыялістычных палёў. Плян збожжазагатовак у гэтым годзе складае толькі 56,6 проц. леташняга.

Аднак, было-б буйнейшай палітычнай памылкай лічыць, што арганізацыя загатовак ня мае зараз актуальнага значэньня, што збожжа самацёкам паплыве на ссыпныя пункты. Думаць так—значыць апартуністычна недаацэньваць значэньня арганізацыйна-масавай работы вакол загатовак, наяўнасьці дробна-буржуазных настрояў сярод адсталай часткі аднаасобнікаў, ня бачыць супраціўленьня клясава-варожых, спэкуляцыйных элемэнтаў гораду і вёскі.

Вынікі збожжазагатовак па БССР за першыя два месяцы г. г. навочна паказваюць, што посьпех кампаніі можа быць забясьпечаны толькі ўпартай работай партыйных і савецкіх арганізацый, у бязьлітаснай барацьбе з кулацтвам і яго агентурай—апартуністамі ўсіх масьцей.

Кулацтва вядзе шалёную агітацыю, каб штурхнуць калгасьнікаў на супроцьпастаўленьне сваіх інтарэсаў інтарэсам дзяржавы, каб сарваць загатоўкі. Рука клясавага ворага цягнецца да калгаснага збожжа, да сьвяшчэннай грамадзкай маемасьці. Кулак пры дапамозе сваіх агентаў імкнецца разбазарыць збожжа, раздаць яго на рукі пад відам авансаў, па едаках.

Адсюль, **павышэньне клясавай пільнасьці, мабілізацыя мас на барацьбу з кулацтвам—рашаючая задача.** На збожжазагатоўках правяраецца бальшавіцкая баяздольнасьць нізавых арганізацый, іх уменьне разгарнуць масава-выхаваўчую работу, паралізаваць прошукі і манэўры клясавага ворага.

«Уборка і збожжазагатоўкі маюць ня толькі вялікае значэньне для выкананьня пяцігодкі; яны павінны зьявіцца вагаром павароту работы па-новаму» (Кагановіч). Гэтыя задачы ня ўлічваюцца многімі раённымі арганізацыямі БССР.

Вось чаму збожжазагатоўкі, ня гледзячы на рад спрыяючых умоў, ідуць яўна нездавальняюча. На 10 верасьня гадавы плян збожжазагатовак выканан толькі на 12,8 проц. Першая і другая пяцідзёнкі верасьня далі толькі 12,7 проц. месячнага заданьня. За другую пяцідзёнку загатоўлена на 130 тон менш, чым за першую.

У той час, як 8 раёнаў БССР перавыканалі жнівеньскія пляны і загатовілі ад 23 да 43 проц. гадавога заданьня, ёсьць раёны, дзе процант загатовак зусім мізэрны і не перавышае 6.

Выкананьне гадавога пляну паасобнымі сельсаветамі і калгасамі за паўтара-два месяцы сьведчыць аб тым, як вялікі магчымасьці пасьпяховага правядзеньня збожжазагатовак, калі гэту справу арганізаваць па-баявому. Што значыць па-баявому арганізаваць справу? Гэта значыць, апіраючыся на перадавых калгасьнікаў, арганізаваць строгі ўлік і кантроль за расходваньнем збожжа, перасячы спробы клясавага ворага разбазарваць і раскрадваць калгаснае збожжа, пільна ахоўваць аснову пралетарскай дыктатуры—грамадзкую маемасьць, сацыялістычнымі мэтадамі працы падцягваць адсталыя вучасткі да пазыцый, занятых передавікамі. Гэта значыць, давесьці канкрэтныя пляны ў залежнасьці ад умоў і работы кожнага калгасу, кожнага насельніцкага пункту, бесьперабойны вываз збожжа на пункты злучыць з неадкладным завяршэньнем сьціртаваньня і абмалоту, з баявой падрыхтоўкай да асеньняй сяўбы, зябліва і інш.

Асабліва адказнай задачай зьяўляецца **арганізацыя загатовак па аднаасобным сэктары вёскі.** Гэта самы адсталы вучастак загатовак. Тут няўменьне перабудаваць работу адчуваецца асабліва выразна, асабліва востра.

У той час, як калгасы здалі 27,2 проц. гадавога заданьня, аднаасобны сэктар выканаў толькі 4,2 проц. гадавога і 8,1 верасьнёўскага пляну. З раду раёнаў (Шклоў, Слуцак, Бешанковічы, Гарадок і інш.) сыгналізуюць аб тым, што ў многіх сельсаветах аднаасобнікі яшчэ не пачалі здачу збожжа. Гэта вынік апартуністычнай недаацэнкі аднаасобнага сэктару, неразуменьня таго, што **выкананьне пляну аднаасобнымі гаспадаркамі можа быць дасягнута толькі на аснове ўпартай масавай работы і барацьбы з адміністраваньнем.**

Апарат «Загатзбожжа», асабліва яго сярэдняе зьвяно, ня прынялі ўсіх мер да наладжваньня апэрацыйнага кіраўніцтва кампаніяй, да фарсаваньня збожжазагатовак. У многіх мясцох роля апарату «Загатзбожжа» зводзіцца да функцыі тэхнічнага прыёмшчыка, загатоўшчыкі забываюць аб тым, што іх непасрэдная задача—арганізаваць загатоўкі, мабілізаваць апарат на сваячасовае выкананьне пляну. Нездавальняюча пастаўлен улік загатовак па раёнах і асобных сэктарох. У радзе месц вельмі дрэнна абслугоўваюцца здатчыкі збожжа—доўгія чаргі, дрэннае культурнае абслугоўваньне, цяганіна пры прыёмцы.

Наладзіць сваячасовы ўлік здачы збожжа, забясьпечыць хуткае і выразнае абслугоўваньне здатчыкаў—абавязак загатоўчых арганізацый.

Да 20 верасьня кулакі павінны здаць поўнасьцю цьвёрдыя заданьні. Аб гэтым выразна гаворыць дырэктыва партыі і ураду. Між тым, да 10 верасьня на цьвёрдых заданьнях здадзены толькі 582 тоны—мізэрная частка пляну. Няма патрэбнай бальшавіцкай барацьбы за спагнаньне цьвёрдых заданьняў з кулацка-заможных элемэнтаў. У раённых канторах «Загатзбожжа» адсутнічае дакладны ўлік здачы збожжа кулацка-заможнымі гаспадаркамі.

Задача дня—рашуча перасячы спробы кулацтва разбазарыць збожжа і прымусіць яго здаць цьвёрдыя заданьні, ня спыняючыся перад суровымі мерамі адміністрацыйна-судовай узьдзейнасьці.

За што-б там ні стала ў бліжэйшыя дні ўзяць збожжа ў кулака—баявое заданьне нізавым арганізацыям. Толькі прытупленьнем клясавай пільнасьці, толькі ігнараваньнем важнейшай палітычна-гаспадарчай задачы можна тлумачыць кулацкі сабатаж, які пагладаецца ў радзе раёнаў.

І, нарэшце, неабходна спыніць спэкуляцыю збожжам. На многіх рынках (Шклоў, Капыль, Ветка і інш.) наглядаецца продаж збожжа на рынках паасобнымі калгасьнікамі і аднаасобнікамі. Мясцовыя органы ня прымаюць мер для барацьбы са спэкуляцыяй. На падставе чаго яны дазваляюць, каб збожжа цякло на рынкі, у той час, як загатоўкі ідуць нездавальняюча? Хіба яны ня ведаюць пра пастанову ЦК і СНК СССР ад 6 мая? **Ні аднаго цэнтнэра збожжа на рынак да выкананьня агульнага пляну збожжазагатовак—да 15-га студзеня 1933 году!—толькі так можа стаяць пытаньне.**

Барацьба за збожжа—гэта барацьба за сацыялізм, за выкананьне пяцігодкі ў чатыры гады, за ўздым дабрабыту рабочае клясы і шырокіх мас працоўнага сялянства. Гэта абавязан ведаць кожны партыйны, савецкі і прафэсыянальны работнік.

Перамогшы спробы клясавага ворага і яго агентуры сарваць дзяржаўныя збожжазагатоўкі, бязьлітасна змагаючыся з праяўленьнямі правага апартунізму і «левых» загібаў у практыцы загатовак,—дабʼемся рашаючага пералому ў ходзе кампаніі. Лёзунг перадавых калгасаў і раёнаў **—сустрэць 15-ую гадавіну Кастрычніка поўным выкананьнем гадавога пляну збожжазагатовак**—павінен стаць лёзунгам змаганьня ўсіх раёнаў, калгасаў і сельсаветаў БССР.

ЗБОЖЖАЗАГАТОЎКІ—ГЕНЭРАЛЬНАЯ ПРАВЕРКА

бальшавіцкай баяздольнасьці нізавых арганізацый, іх уменьня мабілізаваць масы на барацьбу за збожжа

ПЕРАМОГА КАЛГАСАЎ ЖЫТКАЎШЧЫНЫ

ЖЫТКАВІЧЫ. (Па тэлефону). Пад кіраўніцтвам раённай партыйнай арганізацыі, ажыцьцяўляючы пастановы ЦК і СНК, калгасы Жыткавіцкага раёну гадавы плян збожжазагатовак выканалі на 7 верасьня гэтага году на 109,5 проц.

Жыткавіцкае «Загатзбожжа» абавязваецца выканаць гадавы плян збожжазагатовак да 30 верасьня на 100 проц.

Ход загатовак збожжа і сена на 10 верасьня 1932 г.

№№ па чарзе	Раёны	Процант выкананьня гадавога пляну: Збожжа	Сена	№№ па чарзе	Раёны	Процант выкананьня гадавога пляну: Збожжа	Сена
1.	Дзяржынскі	43,0	27,3	40.	Прапойскі	11,1	20,4
2.	Клімавіцкі	42,0	27,5	41.	Мсьціслаўскі	10,2	86,6
3.	Жыткавіцкі	33,0	3,0	42.	Веткаўскі	10,2	7,6
4.	Лельчыцкі	30,7	0,2	43.	Сураскі	10,0	81,1
5.	Камарынскі	30,5	11,7	44.	Магілеўскі	9,9	34,6
6.	Тураўскі	29,0	14,5	45.	Асіпавіцкі	9,6	28,6
7.	Смалявіцкі	28,9	45,2	46.	Лоеўскі	9,2	8,9
8.	Менскі	27,0	41,7	47.	Талачынскі	8,5	17,9
9.	Чырвонаслабодзкі	22,3	24,2	48.	Чачэрскі	7,9	6,7
10.	Віцебскі	21,3	64,4	49.	Уваравіцкі	7,8	16,6
11.	Ельскі	21,9	8,3	50.	Дрысенскі	7,7	15,1
12.	Старобінскі	19,6	6,2	51.	Хойніцкі	7,7	4,3
13.	Бузьдзенскі	18,3	10,3	52.	Глускі	7,6	1,9
14.	Заслаўскі	17,9	34,7	53.	Пухавіцкі	7,4	16,0
15.	Капыльскі	17,9	22,6	54.	Крычаўскі	7,4	40,6
16.	Барысаўскі	17,8	14,4	55.	Цэрахаўскі	7,2	10,1
17.	Чэрвеньскі	17,7	22,8	56.	Буда-Кашалёўскі	7,1	21,3
18.	Рэчыцкі	16,5	16,6	57.	Пятрыкоўскі	7,1	3,5
19.	Рагачоўскі	15,9	10,5	58.	Лепельскі	6,7	44,2
20.	Брагінскі	15,7	3,7	59.	Бялыніцкі	6,6	42,0
21.	Чашніцкі	15,6	40,1	60.	Дубровенскі	6,5	21,8
22.	Слуцкі	15,5	43,6	61.	Кармянскі	6,5	33,3
23.	Аршанскі	15,3	17,6	62.	Горацкі	6,4	14,6
24.	Мазырскі	14,4	10,5	63.	Бабруйскі	6,4	19,9
25.	Расонскі	14,0	34,9	64.	Шклоўскі	6,2	33,6
26.	Бягомльскі	14,0	[illegible]	65.	Лёзьнянскі	6,0	18,3
27.	Жлобінскі	13,7	[illegible]	66.	Быхаўскі	5,8	25,8
28.	Старадарожскі	13,7	6,1	67.	Сеньненскі	5,7	19,3
29.	Пл[illegible]	13,2	11,6	68.	Вушацкі	5,7	8,2
30.	[illegible]	13,2	25,2	69.	Чэрыкаўскі	5,6	21,5
31.	Лаг[illegible]	12,9	28,3	70.	Нараўлянскі	4,5	3,9
32.	Гоме[illegible]	12,6	12,6	71.	Бешанковіцкі	4,3	5,7
33.	Касьц[illegible]цкі	12,3	95,9	72.	Чырвонапольскі	3,8	19,1
34.	Крупскі	12,3	20,3	73.	Чавускі	3,2	34,9
35.	Бярэзінскі	12,2	13,5	74.	Асьвейскі	1,5	10,5
36.	Сіроцінскі	12,0	33,8	75.	Гарадоцкі	0,9	34,1
37.	Любаньскі	11,6	6,9				
38.	Парыцкі	11,6	3,9				
39.	Полацкі	11,5	19,8		Усяго па БССР		

ЧЫРВОНАЯ ДОШКА

ЗА ЎДАРНЫЯ ТЭМПЫ ЗБОЖЖАЗАГАТОВАК, ЗА МАБІЛІЗАЦЫЮ МАС ВАКОЛ БАРАЦЬБЫ ЗА ЗБОЖЖА ЗАНОСІМ НА ЧЫРВОНУЮ ДОШКУ НАСТУПНЫЯ РАЁНЫ:

1) **ДЗЯРЖЫНСКІ**—ПОЛЬСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ РАЁН, ДА 10 ВЕРАСЬНЯ ВЫКАНАЎ 43 ПРОЦ. ГАДАВОГА ПЛЯНУ.
2) **КЛІМАВІЦКІ** РАЁН, ЯКІ ЗДАЎ ДЗЯРЖАВЕ 42 ПРОЦ. ГАДАВОГА ЗАДАНЬНЯ.
3) **ЖЫТКАВІЦКІ**—ЗДАЎ 33 ПРОЦ. ГАДАВОГА ЗАДАНЬНЯ.
4) **ЛЕЛЬЧЫЦКІ**—ЗДАЎ 30,7 ПРОЦ. ГАДАВОГА ПЛЯНУ.
5) **КАМАРЫНСКІ**—ДА 10 ВЕРАСЬНЯ ЗДАЎ 30,5 ПРОЦ. ГАДАВОГА ЗАДАНЬНЯ.
6) **ТУРАЎСКІ**—ЗДАЎ 27 ПРОЦ. ГАДАВОГА ПЛЯНУ.
7) **СМАЛЯВІЦКІ**—ВЫКАНАЎ 28,9 ПРОЦ. ГАДАВОГА ПЛЯНУ.
8) **МЕНСКІ**—ВЫКАНАЎ 27 ПРОЦ. ГАДАВОГА ПЛЯНУ ЗАГАТОВАК.

Чорная дошка

За няўменьне мабілізаваць масы на выкананьне пляну збожжазагатовак, за апартуністычны самацёк у ходзе кампаніі, за адсутнасьць палітычна-растлумачальнай работы вакол кампаніі пакідаем і дадаткова заносім на чорную дошку наступныя раёны:

1) **Быхаўскі** раён—выканаў 5,8 проц. гадавога пляну.
2) **Сеньненскі**—5,7 проц.
3) **Вушацкі**—5.7 проц.
4) **Чэрыкаўскі**—5,6 проц.
5) **Нараўлянскі**—4,5 проц.
6) **Бешанковіцкі**—4,3 проц.
7) **Чырвонапольскі**—3,8 проц.
8) **Чавускі**—3,2 проц.
9) **Асьвейскі**—1,5 проц.
10) **Гарадоцкі**—0,9 проц.

Кіруючыя арганізацыі гэтых раёнаў павінны рашуча перабудаваць сваю работу па збожжазагатоўках

„ЧАСУ Ў НАС ХОПІЦЬ"

УВАРАВІЧЫ. Рудзянецкі сельсавет яшчэ ня ўключыўся ў загатоўкі. Сельсавет у гэтым годзе мае ўсе ўмовы для сваячасовага выкананьня пляну. Заданьне зьменшана, у параўнаньні з мінулым годам, з 449 цнт. да 143.

Аднак, на сёньняшні дзень сельсавет ня здаў амаль ні аднаго [illegible] збожжа. У той час, калі кампанія праходзіць ужо два месяцы. Рудзянецкі сельсавет не разгарнуў масавай работы. Пастанова ЦК КП(б)Б, у якой ясна сказана: «прапануецца ўсім ячэйкам арганізаваць шырокія масы вакол лёзунгу, які высунут радам перадавых калгасаў—скончыць збожжазагатоўкі да 15-й гадавіны Кастрычніка», як быццам не датычыць дзьвёх ячэек, якія ёсьць у сельсавеце.

Ёсьць выпадкі апартуністычных выступленьняў паасобных членаў сельсавету. «Яшчэ рана здаваць збожжа, часу хопіць».

Райкому партыі трэба зьвярнуць увагу на Рудзянецкі сельсавет.

Казіміраў.

ДАЦЬ ДЗЯРЖАВЕ 14.500 ТОН ВАЛАКНА—БАЯВАЯ ЗАДАЧА ІЛЬНАЗАВОДАЎ!

РАБОТАЙ У ТРЫ ЗЬМЕНЫ, ПРАВІЛЬНЫМ САРТАВАНЬНЕМ ТРАСТЫ, ЛІКВІДАЦЫЯЙ ПАДЗЁНШЧЫНЫ ЗАБЯСЬПЕЧЫМ ВЫКАНАНЬНЕ ПРАМФІНПЛЯНУ ІЛЬНААПРАЦОЎЧАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ

На ўсебеларускай нарадзе дырэктараў ільназаводаў

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). На ўсебеларускую нараду зьехаліся дырэктары 42-х ільназаводаў, прадстаўнікі ЦК КП(б)Б, Наркамзему, Бельільнатрэсту, Бельільнаканапляводбуду і Загатільну. Нарада адбылася ў Віцебску 8-9 верасьня.

Асноўныя пытаньні нарады — выкананьне ільназаводамі вытворчай праграмы і падрыхтоўка да ільназагатоўчай кампаніі.

З інфармацыі з месц і з дакладу Бельільнатрэсту са спрэчак можна зрабіць адзін вывад, што прамфінплян ільназаводамі БССР выконваецца нездавальняюча.

Да 1 кастрычніка павінна было быць пераапрацавана каля 18.000 тон трасты, фактычна-ж на 1-га верасьня пераапрацавана ня больш 6.000 тон. Недададзеная дзяржаве прадукцыя толькі за першае паўгодзьдзе складае **918 тыс. руб.**

Ня лепш выконваюцца і якасныя паказальнікі. Замест зьніжэньня сабекошту прадукцыі, мы маем павялічэньне. Кошт апрацаванай прадукцыі значна перавышае ўстаноўленыя прадажныя цэны. З гэтай прычыны Бельільнатрэст мае 196 тыс. руб. страт. Значная большасьць заводаў амаль увесь час выпрацоўвала нізкі процант доўгага валакна: замест 10-15 проц. паводле пляну — 8-8,5 проц. фактычна (за выключэньнем Чырвонапольскага заводу, які даваў 11-12 проц.).

Выступаўшыя на нарадзе паасобныя дырэктары, як дырэктар Высачанскага заводу **Довікаў**, Вушацкага — **Стаховіч** і Зарубскага — **Мельцін** прабавалі тлумачыць невыкананьне прамфінпляну рознымі абʼектыўнымі ўмовамі: вінават, моў, трэст, раённыя арганізацыі, БКС, які дрэнна забясьпечвае рабочых і г. д. і г. д., нічога не гаворачы аб сапраўдных прычынах прарыву. Дырэктар Высачанскага заводу Довікаў да таго паў у паніку, спасаваў перад труднасьцямі, што скончыў сваё апартуністычнае развагаваньне патрабаваньнем аб звальненьні яго з работы.

Гэтыя апартуністычныя выступленьні паасобных дырэктароў атрымалі з боку ўсіх удзельнікаў нарады рашучы бальшавіцкі адпор. У сваіх выступленьнях дырэктар Дрысенскага заводу тав. **Сівіцкі**, Дубровенскага — **Цуканаў** і інш. на жывых фактах і прыкладах паказалі сапраўдныя карэньні такога адставаньня. Прычыны прарываў крыюцца ў асноўным у **няправільнай арганізацыі працы, дрэнным доглядзе за машынамі, у кіраўніцтве «наогул» замест бальшавіцкага апэрацыйнага кіраўніцтва кожным вытворчым вучасткам.**

Працаваць ня менш 3-х зьмен у суткі

Большасьць заводаў ня здолелі арганізаваць трохзьменную работу, працуюць у адну або дзьве зьмены, прычым машыны поўнасьцю не скарыстоўваюцца. Так, Боркавіцкі завод скарыстоўвае толькі 27 проц. наяўных машын, Лёзьнянскі — 54 проц. і рад іншых заводаў таксама ня больш 50 проц.

Падзёншчына канчаткова заядае заводы, за выключэньнем аднаго-двух заводаў, якія перайшлі на зьдзельную аплату працы, астатнія працуюць падзённа. Пытаньнем пераводу рабочых на зьдзельшчыну яшчэ нават і не заняліся.

Можна прывесьці рад фактаў, калі пры належнай арганізацыі працы, бальшавіцкай мабілізацыі рабочых на выкананьне прамфінпляну, заводы дабіваліся добрых вынікаў. Прыкладам гэтаму можа служыць Дрысенскі ільназавод, які ў гэтым годзе пераапрацаваў 3.500 тон трасты, **выконваючы ў зьмену замест 1.000 клгр. паводле пляну — 2.000 і 2.500 клгр. фактычна.** Гэтых вынікаў Дрысенскі завод дабіўся шляхам правільнай расстаноўкі рабочай сілы і арганізацыі працы, дзякуючы сапраўднай мабілізацыі рабочых на выкананьне прамфінпляну.

Правільным сартаваньнем трасты падняць якасьць валакна

У значнай меры выкананьне праграмы, асабліва ле якасных паказальнікаў, залежыць ад хуткага і належнага вывучэньня паасобных працэсаў вытворчасьці. Нізкі процант доўгага валакна зьяўляецца ў асноўным рэзультатам няўмелага сартаваньня і няправільнага пуску сырцу ў турбіну, між тым, амаль ні на адным заводзе няма тэхнічнага гуртка. Толькі Боркавіцкі завод за апошні час пачынае падыходзіць да вывучэньня тэхналёгічных працэсаў сваёй вытворчасьці. **Дзякуючы правядзеньню на заводзе цэлага раду рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў завод ад 56 проц. выкананьня сваёй праграмы дайшоў да 98 проц.**

Грамадзкае харчаваньне на большасьці ільназаводаў пастаўлена як нельга дрэнна, але кіраўнікі заводаў замест праяўленьня сваёй ініцыятывы і арганізацыі ўласнай харчовай базы, спадзяюцца выключна на плянавае забесьпячэньне. Іменна так робяць дырэктары Высачанскага, Вушацкага, Сураскага і інш. заводаў. А вось дырэктары Дрысенскага і Сіроцінскага заводаў зразумелі, што толькі пры арганізацыі сваёй уласнай харчовай базы, пры правядзеньні самазагатовак, рабочыя харчаваньнем будуць забясьпечаны лепш. Дырэктар Сіроцінскага заводу т. Рабкін засеяў 8 га рознай гароднiны, праводзіць загатоўку непасрэдна ў калгасах. Пры заводзе ёсьць свая сталоўка, якая забясьпечвае рабочых добраякаснымі абедамі. **Арганізован калгасны ларок пры заводзе, дзе калгасьнікі адпускаюць рабочым гуркі па 15 кап. за кілёграм, малако — 60 кап. літар.**

Таксама і Дрысенскі завод забясьпечыў рабочых гароднінай на ўвесь год, **мае пры заводзе свой адкормачны пункт** і сталоўку, якая таксама забясьпечвае рабочых добраякаснымі і таннымі абедамі. На жаль, іх мэтады работы не распаўсюджваюцца на іншыя заводы.

У зрыве ільназаводамі прамфінпляну ў значнай меры вінават Бельільнаканапляводбуд, які не забясьпечыў сваячасовы пуск заводаў, ня скончыў у тэрмін мантажныя работы. Паводле ўрадавых дырэктыў, у першым квартале павінны былі ўжо працаваць 11 заводаў, у другім — 28 і ў трэцім — 34, а фактычна ў першым квартале працавала 7 заводаў, у другім — 16 і ў трэцім — 28. **Тармозіць пуск некаторых заводаў адсутнасьць мэханізаванага, а часам і простага вадаснабжэньня, якога не забясьпечыў Бельільнаканапляводбуд.**

Неналаджанасьць вадаснабжэньня зьяўляецца небясьпекай і ў пажарных адносінах. І наогул трэба адзначыць, што заводзкія кіраўнікі, трэст і Бельільнаканапляводбуд мала цікавяцца пытаньнем прыняцьця належных мер у пажарных адносінах: **заводы не забясьпечаны агнятушыцелямі і іншымі прыладамі. Рабочыя на барацьбу з пажарамі не мабілізаваны.** Бельільнаканапляводбуд часта спасылаецца на адсутнасьць труб, між тым, у яго на Аршанскай базе ляжаць бяз руху 280 чыгунных труб. Ёсьць лішнія трубы і на Дрысенскім ільназаводзе.

Ліквідаваць залежы апрацаванай прадукцыі

Большасьць заводаў несваячасова адгружае на прызначэньні апрацаваную прадукцыю. Астача прадукцыі на заводах заўсёды перавышае адгрузку ў **2-3 разы.** Так, на 1 верасьня на ільназаводах засталіся неадгружанымі апрацаваныя **25 тон** доўгага валакна, **63 тон** кудзелі і **87 тон** трубных адходаў. Асабліва вялікія астачы ёсьць у Боркавіцкім, Пухавіцкім і Шклоўскім заводах і гэта мы маем у той час, калі цэлы рад ільнапрадзільных фабрык з-за адсутнасьці валакна маюць вялікія перабоі ў рабоце.

Больш канкрэтнага і жывога кіраўніцтва

На нарадзе яшчэ раз пацьвердзілася зусім недапушчальна слабае кіраўніцтва Бельільнатрэсту сваімі заводамі. Трэст жыве выключна папяровымі дырэктывамі. Інструктары трэсту толькі разʼяжджалі па заводах, але ніякага інструктажу заводам не давалі. Праўленьне трэсту работу сваіх інструктароў не правярала.

Дырэктары заводаў у большасьці маладыя работнікі, нядаўна скончылі курсы дырэктароў, упяршыню на гаспадарчай рабоце. Пры накіраваньні іх на заводы, трэст абяцаў ім усялякую дапамогу, між тым усе дырэктары ў адзін голас заявілі, што нават на іх пісьмовыя просьбы аб дачы розных указаньняў у далейшай іх рабоце, трэст ніколі не адказваў.

4.500 тон ільнавалакна сваячасова здаць дзяржаве

Другі дзень нарады быў прысьвечан выключна пытаньню падрыхтоўкі да ільназагатовак. У гэтым годзе ільназаводы павінны загатовіць 66.000 тон трасты і 4.860 тон саломы. З гэтай колькасьці заводы павінны будуць вырабіць 14.500 тон валакна адпаведных гатункаў.

І тут таксама выявілася поўная непадрыхтаванасьць на мясцох і ў трэсьце. Адзіным загатоўшчыкам у гэтым годзе будзе Загатлён з яго сыстэмай. Між тым, яшчэ паміж Бельільнатрэстам і Загатільном дагавор не заключан. Ніякага ўказаньня дырэктаром заводаў аб заключэньні дагавароў паміж заводамі і ільназагатканторамі ня дана. Толькі пару дзён таму назад Бельільнатрэст даслаў заводам кантрольныя лічбы па загатоўках. Яшчэ не пераведзены заводам крэдыты на рамонт шох, набыцьцё сьцелажоў і інш. выдаткі, зьвязаныя з загатоўкай. На заводах адсутнічаюць спэцыпрыёмшчыкі трасты і г. д. і г. д.

Не падрыхтаваўся да загатоўчай кампаніі і Бельільнаканапляводбуд. Ён не забясьпечыў заводы вазавой вагой і гірамі. Шохі яшчэ ня ўсюды пабудаваны, а дзе пабудаваны, дык бяз дахаў. У Суражы вось ужо 9 месяцаў, як ляжыць бяз руху вазавая вага, але да гэтага часу яшчэ не ўстаноўлена.

Трэба адзначыць, што асноўны загатоўшчык ільну — Загатлён таксама, як належыць, да загатоўчай кампаніі не падрыхтаваўся. Бешанковіцкае аддзяленьне Загатільну не гатова да прыёмкі трасты. Там яшчэ толькі разважаюць, думаюць ехаць у Менск для «ўзгадненьня». Аршанскае аддзяленьне Загатільну да гэтага часу яшчэ ня мае балянсу па кантрактацыі ільну.

***

Як па першым, так і па другім пытаньні на нарадзе былі выпрацаваны канкрэтныя меры, правядзеньне якіх у жыцьцё павінна забясьпечыць хуткі пуск усіх заводаў, поўнае выкананьне колькасных і якасных паказальнікаў прамфінпляну і належнае правядзеньне загатоўчай кампаніі.

Арк. Зарубенны.

Дэлегацыя Саюзу савецкіх пісьменьнікаў у тав. Галадзеда

МЕНСК, 13. (БЕЛТА). У сувязі з 50-годзьдзем са дня нараджэньня народнага паэты БССР **Янкі Купалы**, дэлегацыя саюзу савецкіх пісьменьнікаў Беларусі ў складзе: юбіляра — Янкі Купалы, народнага паэты Якуба Коласа і членаў аргкамітэту ССПБ т. т. Лынькова і Андрэя Александровіча 11 верасьня наведала старшыню СНК БССР тав. Галадзеда і мела з ім працяжную гутарку.

У гутарцы прыняў удзел першы сакратар ЦК КП(б)Б т. **Гікало.**

Вітаючы юбіляра Янку Купала з яго 50-годзьдзем, т. т. Галадзед і Гікало ў 2-гадзіннай гутарцы закранулі рад важнейшых пытаньняў нацыянальна-культурнага будаўніцтва БССР.

Асабліва ажыўлена гутарка завязалася вакол пытаньняў бурнага разьвіцьця літаратуры і мастацтва на фоне агульных велізарнейшых дасягненьняў, якіх БССР, пад кіраўніцтвам КП(б)Б, дабілася на ўсіх вучастках сацыялістычнага будаўніцтва, і задач савецкіх пісьменьнікаў і працаўнікоў мастацтва ў сувязі з пастановай ЦК УсеКП(б) аб перабудове літаратурных арганізацый.

У гутарцы з дэлегацыяй **т. т. Галадзед і Гікало адзначалі вялікія заслугі Янкі Купалы перад савецкай літаратурай і мастацтвам БССР, ня гледзячы на яго некаторыя памылкі ў мінулым.**

Старшыня СНК тав. Галадзед асабліва цікавіўся пытаньнямі культурнага і мастацкага росту маладых кадраў на літаратурным і тэатральным франтох, узаемаадносінамі са «старыкамі», матарʼяльна-бытавым становішчам савецкіх пісьменьнікаў, іх творчай работай, разгортваньнем самакрытыкі ўнутры саюзу і г. д.

— Учора, — сказаў у гутарцы Янка Купала, — на масавым урачыстым вечары, прысьвечаным майму 50-годзьдзю, я з вялікай для мяне радасьцю яшчэ лішні раз пераканаўся аб тэй вялікай увазе, якую мне аддае партыя, урад і ўся савецкая грамадзкасьць БССР. Тое, што я бачыў учора, ўліло ў мяне сьвежы струмень бадзёрасьці і ўпэўненасьці для таго, каб на астатнім маім жыцьцёвым шляху працаваць і змагацца пад сьцягам камуністычнай партыі, партыі за канчатковае сацыяльнае і нацыянальнае вызваленьне працоўных.

Пісьменьнікі т. т. Лыньков і Андрэй Александровіч азнаёмілі т. т. Галадзеда і Гікало з творчай дзейнасьцю савецкіх пісьменьнікаў БССР у сувязі з надыходзячай 15-й гадавінай Кастрычніка, а таксама з задачамі, якія стаяць перад саюзам савецкіх пісьменьнікаў Беларусі напярэдадні ўсебеларускага і ўсесаюзнага зьездаў саюзу савецкіх пісьменьнікаў.

Зьвяртаючыся да юбіляра і дэлегацыі, сакратар ЦК КП(б)Б тав. Гікало сказаў:

«Вы павінны разглядаць сябе, як важную частку цэлага арганізму ўсёй нашай пралетарскай дзяржавы, як неадлучную частку ўсяго нашага магутнага мэханізму сацыялістычнага будаўніцтва, тады зможаце з большымі посьпехамі адлюстроўваць пафас нашага будаўніцтва, зможаце паказваць герояў нашых сацыялістычных будняў, а з боку партыі і савецкай улады вам будзе аказана максымальная дапамога і падтрыманьне».

Разьвітваючыся з дэлегацыяй, т. т. Галадзед і Гікало падкрэсьлілі, што зараз, напярэдадні 15-й гадавіны Кастрычніка, вялікія абавязкі ляжаць на саюзе савецкіх пісьменьнікаў БССР. Гэтыя абавязкі патрабуюць ад саюзу хутчэйшага завяршэньня перабудовы сваіх радоў, больш дружнай работы паміж пісьменьніцкай моладзьдзю і «старыкамі», пераняцьця ад іх лепшага вопыту і майстэрства, а пісьменьнікі-«старыкі» павінны пераняць ад маладых іх энтузіязм і бадзёрасьць і разам весьці барацьбу за ленінскую чыстату ідэалёгічнага і літаратурна-мастацкага фронту, змагацца з рэшткамі нацыяналістычных элемэнтаў. Адначасова з гэтым неабходна шырока разгортваць сярод пісьменьнікаў бальшавіцкую самакрытыку. Усё гэта дапаможа савецкім пісьменьнікам БССР у іх адказнай справе — тварыць магітабуды мастацтва, вартыя нашай вялікай гістарычнай эпохі.

МЕСЯЧНІК ШТУРМУ НА ДАРОЖНЫМ БУДАЎНІЦТВЕ

АЎТАТРАНСПАРТ ПАВІНЕН ПРАЦАВАЦЬ БЕСЬПЕРАБОЙНА

Пасьпяховасьць работы аўтатранспарту ў значнай меры акрэсьлівае посьпехі дарожнага будаўніцтва, выкананьне пляну. За апошнія гады, асабліва за 1932, савецкія заводы далі дзесяткі тысяч машын на адзін з баявых вучасткаў сацыялістычнага будаўніцтва—на пабудову дарог.

Машына з посьпехам замяняе дзесяткі фурманак для падвозкі шчэбню і інш. матар'ялаў, дае магчымасьць хутчэй будаваць, пытаньне будаўніцтва. Царскі ўрад у год будаваў мізэрныя кілёмэтры, мы будуем сотні кілёмэтраў добраякаснай культурнай савецкай дарогі.

Роля машыны і тэхнікі ў гэтым вялізарная!

Але яшчэ далёка ня ўсюды ў належнай меры ацэнена машына, як сродак, які дае магчымасьць рабочай клясе павышаць тэмпы будаўніцтва. Мысль аб тым, што машыну адначасова з правільным выкарыстаньнем трэба берагчы яшчэ ня стала здабыткам кожнага кіраўніка, рабочага аўтатранспарту.

Аб тым, што справа стаіць іменна так—ня цяжка пераканацца. У радзе аўтаатрадаў ня толькі не зьмяншаюцца выпадкі аварый і паломак, але ёсьць **тэндэнцыя росту** (1,5 атрады і аўтакалёна Гурэвіча і інш.).

Машыны выбываюць са строю, патрабуючы капітальнага рамонту. Вельмі часта, ня зроблены своечасова канечны рамонт прыводзіць да значных страт.

Недапушчальна неахайныя адносіны да машыны вядуць да зрыву плянаў дарожнага будаўніцтва. Тое, што аўтатранспарт у першым паўгодзьдзі плян па перавозках выканаў усяго на **74 проц.** і ў найбольш спрыяючым для работы ліпені месяцы на **85 проц.**, у значнай меры ёсьць **рэзультат барбарскіх адносін да машыны.**

Сярод шофэраў няма **адказнасьці** за свой мэханізм. Ды адкуль ёй быць, калі па прызнаньні начальніка аўтаканторы тав. **Тарасевіча** няма ні аднаго атраду, у якім была-б ліквідавана абязьлічка ў абслугоўваньні машын і ўраўнілаўка ў зарплаце шофэраў.

Колькі было шуму ў пачатку году аб пераводзе брыгад аўтатранспарту на гаспадарчы разрахунак, на прэміяльную зьдзельшчыну! Колькі было абяцаньняў, абавязацельстваў з боку трыкутнікаў аўтакалён і атрадаў! Але яны пакінулі свой сьлед у выглядзе гаспадарча-разрахунковых брыгад **толькі ў адным, 7-м атрадзе.** І толькі. У іншых атрадах, як і ў пачатку году па-ранейшаму пануе вораг аўтатранспарту — **абязьлічка,** вялізарная **цякучасьць** рабочай сілы, якая даходзіць у паасобных атрадах (1-шы і інш.) да **50 проц.** за апошні квартал.

Чым тлумачыцца такое становішча?

На гэта пытаньне адказаў на нарадзе пры Белдарбудзе (12 верасьня) начальнік 1-га атраду тав. **Грышко.**

— **Запытайце мяне, дзе машыны, я не скажу. Ня ведаю. Атрадам я ня кірую. Я фактычна зьяўляюся старшым... куды пашлюць.**

Расшыфруем гэта знамянальнае прызнаньне.

Машыны перакідваюць розныя начальнікі. Начальнік вучастку загадвае калёну перакінуць у адно месца, тройка адмяняе, потым атрымліваецца загад ад прараба. З начальнікам аўтаатраду зусім не ўзгадняецца пытаньне аб рацыянальнасьці перакідваньня машын і іх скарыстаньні.

Такое становішча амаль ва ўсіх атрадах.

Таму зусім невыпадкова начальнік 6-га атраду на нарадзе заявіў:

— Каб ня бачыць непарадкаў, я **тры дні ня прыходзіў у атрад**—ляжаў у хаце і чытаў раман.

Кантора аўтатранспарту літаральна нічога не зрабіла для ажыцьцяўленьня дырэктыў партыі аб **адзінаначальлі.** Такая абязьлічка ў кіраўніцтве аўтагаспадаркай ня можа не адбівацца на рабоце транспарту, ня можа ня прыводзіць да раду сур'ёзных правалаў у выкананьні пляну.

У рэзультаце такога «кіраўніцтва» ў першым атрадзе за апошнюю дэкаду няплянавыя перавозкі адабралі ў машын **518 рабочых гадзін.** На пяцітонных аўтамашынах перавозілі **тэрмасы, лапці, рызьзё.** Гэтыя «перавозкі» з посьпехам можна было зрабіць пры дапамозе коняй.

Начальнікі атрадаў, дзякуючы ўмяшаньню ў сваю апэрацыйную работу з боку вучастку і тройкі, зусім не адчуваюць ніякай адказнасьці за выкананьне пляну, за паляпшэньне матар'яльна-бытавога становішча рабочых.

Ці не таму, што начальнік 6-га атраду Шыфранскі ў рабочы час па тры дні не зьяўляецца ў атрад (чытае раманы), плян па перавозках яго атрадам у першым паўгодзьдзі выканан усяго на 60 проц.? Ці не таму кожную дэкаду выходзіць па некалькі машын са строю, ёсьць вялізарны перавыдатак бэнзіны і змазачных матар'ялаў, своечасова ня выплачваецца зарплата рабочым, і шофэры начуюць у кабінках?...

Чаму шофэры кідаюць работу?

На гэта пытаньне ня цяжка адказаць, калі ўлічыць культурна-бытавое абслугоўваньне шофэраў, снабжэньне іх прамтаварамі, становішча з грамадзкім харчаваньнем і выплату зарплаты.

У значнай большасьці атрадаў шофэрам зарплату не выдаюць па 2-3 месяцы, зусім не снабжаюць прамтаварамі. Такой «дробязьзю», як даць магчымасьць кожнаму шофэру памыцца ў лазьні, ні адзін начальнік атраду, ні адзін старшыня рабачкому не займаюцца. Ні аўтакантора, ні трыкутнікі аўтакалён і атрадаў літаральна нічога не зрабілі па культурным абслугоўваньні шофэраў.

Заслугоўвае ўвагі заява начальніка аўтаканторы аб разгортваньні сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва сярод рабочых аўтатранспарту. Ён сказаў літаральна наступнае:

— **Я ня ведаю, ці ёсьць дзе-небудзь спаборніцтва акрамя 7-га атраду.**

Пасьля гэтай «гістарычнай» заявы Тарасевіч пачаў лаяць начальнікаў атрадаў за тое, што яны ня ўключаюцца ў конкурс на лепшую гаспадарча-разрахунковую брыгаду. Праз некалькі мінут мы з яго дакладу даведаліся, што гаспадарча-разрахунковыя брыгады арганізаваны і існуюць выключна толькі ў адным 7-м атрадзе. Выходзіць, што кантора аўтатранспарту абвясьціла конкурс паміж няіснуючымі гаспадарча разрахунковымі брыгадамі.

Гэта лішні прыклад таго, як перабудавана адміністрацыйна-гаспадарчае кіраўніцтва, як рэалізуюцца ўказаньні тав. Сталіна—**«па-новаму працаваць, па-новаму кіраваць».**

Пытаньне вывучэньня тэхнікі не ператворана ў баявую задачу гаспадарчых, партыйных і прафэсыянальных арганізацый аўтатранспарту. У аўтаатрадах вялізарны процант шофэраў, якія толькі што прышлі на вытворчасьць, якія яшчэ ў належнай меры ня ведаюць машыны і патрабуюць павышэньня сваёй кваліфікацыі. Яны праяўляюць выключную зацікаўленасьць да пытаньняў вывучэньня тэхнікі, але ў атрадах ніхто не займаецца вырашэньнем гэтай баявой і жыцьцёвай задачы. За выключэньнем 7-га атраду ні ў адным атрадзе няма гуртка па вывучэньні тэхнікі.

Ці не таму вялікі процант паломак і аварый машын, перавыдаткаваньня гаручых і змазачных матар'ялаў?

На нарадзе начальнік 1-га атраду прывёў некалькі надзвычай цікавых фактаў аб так званай «плянавасьці» ў рабоце аўтатранспарту.

З вучастку быў атрыман плян для атраду. Шофэры, абмеркаваўшы плян, прынялі сустрэчны. На вучастку яго перагледзелі і прыслалі зьменены плян. Праз некалькі дзён зьменены скасавалі. Потым прыслалі ўдакладнены. І зноў скасавалі. У рэзультаце ўсёй гэтай «плянавасьці» атрад працуе бяз усякага пляну.

Гэтыя бюракратычныя паплявацельскія адносіны да пытаньня плянавай работы аўтатранспарту прыводзяць да значных прастояў машын, да страты дарагога часу, да работы ўсьляпую.

Гэта яшчэ раз характарызуе зусім нездавальняючае становішча якасьці кіраўніцтва, гаворыць аб адсутнасьці канкрэтнасьці, апэрацыйнасьці і галоўнае— аб адсутнасьці ўліку магчымасьцяй у барацьбе за выкананьне плянаў дарожнага будаўніцтва.

Дарожная партарганізацыя мае рад бясспрэчных сур'ёзных посьпехаў у перабудове партыйна-масавай работы, у набліжэньні яе да асноўных задач барацьбы за выкананьне плянаў дарожнага будаўніцтва. Аб гэтым красамоўна гаворыць авангардная роля камуністаў на вытворчасьці, рост партыйных ячэек (першы, сёмы, трэці і інш. атрады). Але ў рабоце ячэек ёсьць рад сур'ёзных недахопаў.

На нарадзе было заслухана некалькі справаздач сакратароў партыйных ячэек аб разгортваньні масавай работы. Найбольш характэрным зьяўляюцца інфармацыі сакратароў ячэек 1-га і 7-га атрадаў.

Сакратар ячэйкі 1-га атраду Шылаў так прыкладна фармуляваў разгортваньне масавай работы сярод рабочых атраду.

— **Мы задыхаемся (?) ад масавай работы.**

Потым ён вытлумачыў, як трэба разумець, што ячэйка «задыхаецца». Як кажуць, ларчык проста раскрываецца. Ячэйка ўсю масавую работу зводзіць выключна да правядзеньня сходаў. У рэзультаце — **кожны дзень сход.** На жаль, Шылаў не расказаў аб тым, як рабочыя наведваюць сходы. Але знайсьці адказ на гэта пытаньне ня так ужо цяжка, калі ўлічыць, што на сходах, за выключэньнем прамоў Шылава, які «ў міжнародным маштабе» «мабілізуе» шофэраў, нічога больш ня бывае.

— Як ячэйка змагаецца за выкананьне плянаў?

На гэта пытаньне Шылаў так адказаў:

— Вельмі часта на ячэйцы заслухоўваем справаздачы начальніка атраду аб рабоце... Ну, і даем дырэктывы.

Гэта заява паказвае, наколькі партыйная ячэйка далёка стаіць ад сапраўднай бальшавіцкай барацьбы за выкананьне плянаў дарожнага будаўніцтва, наколькі яна не разумее сваіх чарговых задач. Выступленьні Шылава і Кагана (7 атрад) паказалі, што партыйныя ячэйкі замест канкрэтнай справы, паляпшэньня работы аўтатранспарту, матар'яльна-бытавых умоў рабочых займаюцца выпрацоўкай і прыняцьцем прыгожых рэзалюцый, якія нікога і ні да чаго не абавязваюць.

На нарадзе прысутнічалі начальнікі атрадаў, партарганізатары вучасткаў, сакратары ячэек і старшыні рабачкомаў. Усе яны рабілі даклады, выступалі ў спрэчках. Але ніхто з іх не гаварыў па-беларуску. Ні аднаго выступленьня на беларускай мове. Мы запыталі ў начальніка аўтаканторы:

— На нарадзе прысутнічаюць толькі расійцы?

— Чаму расійцы?—Беларусы.—Ня прывыклі выступаць яшчэ на беларускай мове.

Камэнтары тут непатрэбны! І так зразумела, што дарожная партарганізацыя не змагаецца ў належнай меры за ажыцьцяўленьне дырэктыў партыі па нацыянальным пытаньні, ня лічыць беларусізацыю састаўной часткай ленінскай нацпалітыкі, не дае жорсткага адпору ўхілістам у бок вялікадзяржаўнага шавінізму.

Мы лічым, што партарганізатар Белдарбуду павінен заняцца пытаньнем праверкі, як ячэйкі аўтаатрадаў праводзяць інтэрнацыянальнае выхаваньне, як яны мабілізуюць масы на ажыцьцяўленьне ленінскай нацыянальнай палітыкі, як у сваёй штодзеннай рабоце праламляюць дырэктывы партыі аб беларусізацыі.

На аўтатранспарт у месяц штурму ўскладаюцца вялізарныя задачы. Ад работы аўтамашын у значнай меры залежаць посьпехі барацьбы дарожнікаў за своечасовае сканчэньне аб'ектаў будаўніцтва, за выкананьне плянаў.

Верасьнёўскі плян па перавозках матар'ялу павінен быць выканан. Ён неадкладна павінен быць даведзен да кожнага атраду, калёны, да кожнай машыны. Трэба ліквідаваць гульню ў плянавасьць, якой займаюцца некаторыя кіраўнікі дарожна-будаўнічых вучасткаў. Кожная машына павінна мець цьвёрдае заданьне на кожны дзень.

Людзей, якія ня хочуць ажыцьцяўляць дырэктыў партыі аб адзінаначальлі і гэтым самым уносяць дэзарганізацыю ў работу аўтагаспадаркі, трэба прыцягваць да самай жорсткай адказнасьці. З нямешай упартасьцю трэба змагацца з «кіраўнікамі» тыпу Шафранскага, які пратэстуе супроць непаладкаў у атрадзе... нявыхадам на работу.

Кантора аўтатранспарту і трыкутнікі атрадаў павінны ня ў меншай меры адказваць за паляпшэньне матар'яльна-бытавых умоў рабочых, чым за захаваньне машыны, выкананьне пляну.

У бліжэйшыя дні ліквідаваць перабоі ў выдачы зарплаты, упарадкаваць снабжэньне прамтаварамі рабочых, палепшыць грамадзкае харчаваньне—баявая задача дарожнай партарганізацыі.

Ул. М.

ДА І КАСТРЫЧНІКА ВЫКАНАЦЬ НЯ МЕНШ 25 ПРОЦАНТАЎ САМААБКЛАДАНЬНЯ

Да тэрміну ўнесьці самаабкладаньне

Па меры росту даходаў і паляпшэньня дабрабыту ўсё больш павялічваюцца патрабаваньні ў культурнай і гаспадарчай перабудове калгаснай вёскі. Для забесьпячэньня гэтых запатрабаваньняў само сялянства вылучае са сваіх даходаў пэўныя сумы на справу гэтай перабудовы. Самаабкладаньне і зьяўляецца аднэй з найбольш непасрэдных форм удзелу насельніцтва ў гэтай перабудове. Селянін на практыцы бачыць, што грошы, якія ён даў па самаабкладаньні, застаюцца тут-жа ў вёсцы, у сельсавеце і выдаткоўваюцца на культурныя і гаспадарчыя патрэбы гэтай вёскі ці сельсавету. Ён сам бачыць, як на яго вачох за сродкі па самаабкладаньні будуюцца школы, больніцы, рамантуюцца масты, выкапваюцца студні і г. д.

Новай вёсцы мала тых зьмен у культурным жыцьці, што адбыліся за мінулыя гады. Культурныя патрабаваньні калектывізаванай вёскі значна ўзрасьлі. Добра памятаючы заветы тав. Леніна, што няпісьменная вёска ня можа будаваць сацыялізм,—яна ўжо не задавальняецца ліквідацыяй няпісьменнасьці і малапісьменнасьці. Ёй патрэбна школа павышанага тыпу, тэхнікум, радыё, клюб, добрая амбуляторыя, больніца, доктар, акушэрка і г. д.

Савецкі ўрад з году ў год павялічвае асыгнаваньні на пакрыцьцё культурна-гаспадарчых патрэб вёскі. Але гэтых сродкаў невыстарчальна, каб поўнасьцю іх задаволіць.

Апублікаваны дэкрэт вырашае пытаньне аб непасрэдным удзеле працоўнага насельніцтва ў культурна-гаспадарчым будаўніцтве шляхам правядзеньня самаабкладаньня. Закон дае магчымасьць самым шырокім колам працоўных вёскі, калгасьнікам, актывістам-аднаасобнікам прымаць непасрэдны ўдзел у справе сацыялістычнай перабудовы вёскі.

Паводле закону калгасьнікі, якія абкладзены с. г. падаткам у 1932 годзе па прагрэсыўнай шкале ставак, плоцяць самаабкладаньне ад 10 да 14 руб. на гаспадарку. Гаспадаркі, вызваленыя ад падатку і тыя, на якія налічан падатак па цьвёрдых стаўках, плоцяць самаабкладаньне ад 5 да 8 руб. Для гаспадарак калгасьнікаў, якія ня маюць неаграмаджаных даходаў ад сельскай гаспадаркі, устаноўлена цьвёрдая стаўка—5 руб.

Аднаасобныя працоўныя гаспадаркі, вызваленыя ў 1932 годзе ад с. г. падатку, плоцяць самаабкладаньне ад 8 да 12 руб. Тыя гаспадаркі, якія плоцяць с. г. падатак на цьвёрдых стаўках—ад 12 да 18 руб.

Сельскім саветам дано права вызваляць ад самаабкладаньня, часткова або поўнасьцю, гаспадаркі калгасьнікаў і аднаасобнікаў, якія вызвалены ў 1932 годзе ад с.-г. падатку.

Серадняцкія гаспадаркі, якія абкладзены с.-г. падаткам па прагрэсыўнай шкале ставак, плоцяць самаабкладаньне ад 100 да 150 проц. да налічанага на іх гаспадарку с.-г. падатку.

Кулацкія гаспадаркі, абкладзеныя ў 1932 г. падаткам у індывідуальным парадку, плоцяць самаабкладаньне ў разьмеры 200 проц. да налічанага падатку.

Гаспадаркі, якія ўступаюць у калгас да афармленьня самаабкладаньня ў даным паселішчы, плоцяць самаабкладаньне як калгасьнікі.

Паколькі самаабкладаньне пабудавана ў інтарэсах шырокіх колаў працоўных вёскі, у інтарэсах культурнага і гаспадарчага будаўніцтва, у яго правядзеньні павінны прымаць удзел усе працоўныя вёскі.

Трэба дабіцца, каб на агульны сход па самаабкладаньні зьявілася як мага больш грамадзян, якія маюць права выбіраць у савет, каб яны актыўна ўдзельнічалі ў абгаварэньні пытаньня па самаабкладаньні, памятаючы, што хто ня ідзе на сход па правядзеньні самаабкладаньня, таму чужыя інтарэсы працоўных, яго ня цікавяць пытаньні перабудовы вёскі на сацыялістычных пачатках.

Самаабкладаньне будзе праходзіць пры жорсткай клясавай барацьбе. Кулакі, іх агенты—правыя і «левыя» апартуністы будуць прабаваць сарваць самаабкладаньне. Гэтыя спробы павінны сустрэць самы рашучы адпор з боку шырокай пралетарскай грамадзкасьці.

Самаабкладаньне павінна быць праведзена ў максымальна кароткі тэрмін. Зараз-жа павінны быць праведзены сходы, налічана самаабкладаньне і ўручаны паведамленьні. Гэта патрабуе ад сельсаветаў і фінапарату сапраўды бальшавіцкіх тэмпаў работы. Неабходна мабілізаваць на яе правядзеньне ўвесь раённы і вясковы актыў і ў першую чаргу ўдарнікаў фінансавага фронту — калгасьнікаў, аднаасобнікаў, настаўніцтва і г. д. Уся грамадзкасьць вёскі зацікаўлена ў правільным і своечасовым правядзеньні самаабкладаньня. Таму яна павінна дабіцца, каб самаабкладаньне было праведзена своечасова і правільна.

Да 1 кастрычніка павінна паступіць ня менш 25 проц. налічанага самаабкладаньня. Гэта абавязвае ўсе сельсаветы і РВК зараз-жа разгарнуць агітмасавую работу за датэрміновае паступленьне самаабкладаньня.

Выключную ўвагу трэба зьвярнуць на спаганьне самаабкладаньня з кулакоў, якія павінны заплаціць яго ў 7-мі дзённы тэрмін з дня выпіскі паведамленьня. Да кулакоў, якія ўхіляюцца ад уплаты самаабкладаньня, павінны быць ужыты самыя жорсткія меры.

Выключная адказнасьць за справу папулярызацыі, як самога закону па самаабкладаньні, так і асьвятленьня правядзеньня яго, ускладаецца на раённы друк, які сыстэматычна павінен асьвятляць як дадатныя, так і адмоўныя бакі гэтай кампаніі.

ТАЙЦ.

Так трэба працаваць

Грычанскі сельсавет, Менскага раёну, па-ўдарнаму правёў кампанію самаабкладаньня. Ён разгарнуўшы арганізацыйна-масавую работу дабіўся бліскучых посьпехаў. На партыйна-камсамольскім сходзе, які адбыўся 5 верасьня, пасьля прапрацоўкі закону аб самаабкладаньні, усе паселішчы былі разьбіты па вучасткі і разьмеркаваны па вучастках сілы. Пасьля на пашыраным пленуме сельсавету з удзелам 60 актывістаў быў зацьверджан плян правядзеньня сходаў. Пленум пастанавіў скончыць кампанію правядзеньня сходаў на працягу 3-х дзён. Члены сельсавету абавязаліся забясьпечыць своечасовую і поўную яўку на сходы ўсіх сялян.

Дзякуючы актыўнай працы сельскага актыву па ўсіх вучастках сходы праведзены ў тэрміны, прадугледжаныя плянам. Сходы ўсіх вучасткаў прынялі максымальныя стаўкі, якія прадугледжаны законам. Для аднаасобнікаў - серадлякоў — 150 проц. да сумы сельгаспадатку і астатніх — 12-18 руб. Для калгасьнікаў — 8-14 руб.

Сходы значна скарацілі тэрмін унясеньня грошай па самаабкладаньні, **пастанавіўшы забясьпечыць ня менш 40 проц. у верасьні месяцы і астатнюю суму не пазьней дня гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі, прычым вёска Віцкаўшчына скараціла і гэты тэрмін, абавязаўшыся ўнесьці ўсе 100 процантаў у верасьні месяцы.**

Высьветлілася, што сельсавет ня выканаў пастаноў сходаў мінулых гадоў аб скарыстаньні сродкаў самаабкладаньня. Ужо некалькі год ня выконваецца пастанова аб пабудове лазьні, набыцьці проціпажарнай маемасьці і інш.

Прынятыя пастановы аб мэтах, на якія зьбіраюцца сродкі, выявілі ўзрослы культурны ўзровень сёньняшняй вёскі. Рад вёсак — Чэркасы, Вязанка, Васілеўшчына і інш. пастанавілі скарыстаць частку сродкаў самаабкладаньня на дапамогу ў пабудове сямігодкі, якая прадугледжана плянам Менгарсавету. Вёска Бел. Слабодка патрабавала дзіцячай пляцоўкі, Грычына, Віцкаўшчына, Сьцецкоўшчына — лазьні. Вёскі Вітаўка і Галінова — калодзеж. Усе вёскі патрабуюць павялічэньня ў сельсавеце колькасьці процілажарных машын. Кожны калгас, як мінімум, павінен мець, паводле думкі сходаў, ня менш аднэй машыны, ня лічачы агульнага сельсавецкага пажарнага дэпо.

Трэці пункт пастановы ЦВК, які катэгарычна забараняе скарыстаньне сродкаў на мэты, не прадугледжаныя пастановамі сходаў, шмат садзейнічае пасьпяховаму правядзеньню самаабкладаньня.

9-га верасьня прэзыдыум сельсавету, падвёўшы вынікі кампаніі правядзеньня сходаў, намеціў парадак і тэрміны выкананьня гэтых пастаноў, з такім разьлікам, каб паступленьне грошай у тэрміны, вызначаныя сходамі, было забясьпечана.

Коваль.

Разгарнулі работу па самаабкладаньні

ЕЛЬСК, 7 верасьня. Для папулярызацыі закону аб самаабкладаньні і правядзеньні работы мабілізавана больш 30 чалавек раённага актыву. У радзе сельсаветаў ужо распачата правядзеньне сходаў. Так, у Сапкоўскім сельсавеце ў двух вучастках сходы праведзены. Самаабкладаньне прынята на 130 проц.

У часе работы сходу на вучастку Бабруйкі была спроба з боку заможніка Герасіменка Платона сарваць прыняцьце самаабкладаньня. Сход даў рашучы адпор гэтай спробе, прыняўшы самаабкладаньне на 130 проц. да сумы сельгаспадатку.

Работа па самаабкладаньні, як і іншыя мерапрыемствы, праходзіць пры абвостранай клясавай барацьбе. Таму пільнасьць усёй партарганізацыі раёну павінна быць яшчэ вышэй узьнята.

З.

ВІЦЕБСКІ ГАРКОМ НЕ ЗАБЯСЬПЕЧЫЎ БАЛЬШАВІЦКАГА КІРАЎНІЦТВА РАБОТАЙ НА ВЁСЦЫ

Віцебскі раён за апошнія гады дасягнуў пэўных посьпехаў у сацыялістычнай рэканструкцыі с.-гаспадаркі. Ён мае ўсе магчымасьці для таго, каб з посьпехам выконваць усе сельска-гаспадарчыя кампаніі,— між тым раён увесь час веснавой сяўбы займаў «пачэснае месца» на чорнай дошцы. Ня гледзячы на тое, што ЦК партыі і партыйны друк падцягвалі і канкрэтна дапамагалі раёну, аднак, агульны плян веснавой сяўбы выканан толькі на 93 проц., прычым сяўба скончана ў раёне ў самы апошні дзень чэрвеня месяца. Пры агульным нізкім выкананьні пляну асабліва нездавальняючыя паказальнікі па засеву асобных культур.

Па важнейшых у раёне культурах выкананьне пляну недапушчальна нізкае: бабовыя—толькі на 67 проц., гародніна—таксама на 67 проц., караньплоды — на 58 проц.; бульба — на 82 проц.; віка — на 54 проц.; сіласныя культуры— толькі на 37 проц. Прычым па аднаасобным сэктары плян выканан толькі на 87 проц.

Веснавая сяўба ў раёне праходзіла на хвалях апартуністычнага самацёку. Ня дзіва, што кулацкая агітацыя аб тым, каб сеяць авёс, ячмень, «бо гэтыя культуры лягчэй сеяць і лягчэй убіраць», мела посьпех на раду сельсаветаў. Значная частка вясковых ячэек ня толькі не давала адпору гэтай кулацкай агітацыі, а часта сама плялася ў хвасьце кулацкіх настрояў.

Здавалася-б, што віцебская партарганізацыя, кожная парт'ячэйка, кожны камуніст і ў першую чаргу гарком павінны былі ўлічыць урокі веснавой сяўбы. Падагуліўшы вынікі сяўбы, гарком павінен быў узяцца за перабудову партработы з тым, каб узначаліць актыўнасьць мас калгасьнікаў, беднякоў і серадлякоў — аднаасобнікаў, рабочых саўгасаў і па-бальшавіцку правесьці праполку, уборачную і іншыя сельска-гаспадарчыя кампаніі.

Факты і лічбы гавораць, што гэтага ня было. Кіраўніцтва віцебскай партарганізацыі далёка ня ўсвоіла ўрокаў вясны, работы сваёй не перабудавала, а ў рэзультаце — новыя прарывы.

Віцебскі раён зноў на чорнай дошцы за ўборку яравых і ільну. На 1 верасьня амаль па ўсіх сельсаветах, па ўсіх калгасах шмат ня скошанага і яшчэ больш ня зьвезенага сена. Яравыя ўбраны па раёну толькі на 68,5 проц., віка — на 61 проц.

Праполка, асабліва гародніны, якая для Віцебшчыны мае асаблівае значэньне, праведзена не ва ўсіх калгасах і каалгаспадарках. А ў каалгаспадарках ЗВК загінула вялізарная плошча гародных культур — зарасла пустазельлем.

Плян асеньняй сяўбы па 1 верасьня выканан у Віцебскім раёне толькі на 13 проц. Масавая сяўба ў раёне яшчэ **не разгорнута.** Тэмпы, якімі разгортваецца сяўба, настолькі марудныя, што не забясьпечваюць выкананьня пляну ў тэрмін, а гэта зноў прывядзе да нізкай ураджайнасьці азімых у будучым годзе.

Варта спыніцца таксама на выкананьні пляну збожжазагатовак. Гадавы плян па 1 верасьня па раёну быў выканан на 16,3 проц. Агульная лічба здавальняючая. Але ў Віцебску і ў **гэтым пытаньні пайшлі па лініі найменшага супраціўленьня.** Па аднаасобным сэктары плян выканан толькі на 5 проц., а па цьвёрдых заданьнях нічога не спагнана.

Вынікі веснавой сяўбы і ход збожжазагатовак паказваюць, што ў рабоце партарганізацыі Віцебшчыны недаацэньваўся, а часам ігнараваўся аднаасобны сэктар.

Важнейшая дырэктыва партыі/дырэктыва аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб барацьбе са стратамі ў часе ўборкі на Віцебшчыне не знайшла амаль ніякага праламленьня. Аб зерняўлавіцелях у Віцебшчыне ня маюць ніякага ўяўленьня. У часе ўборкі ні адзін саўгас, ні адзін калгас зерняўлавіцеляў ня ўжывалі. У гэтых адносінах характэрна заява намесьніка дырэктара МТС, загадчыка Бараўлянскага вытворчага вучастку тав. **Рамашка.** Ён проста прызнаецца: «Чуў нешта пра зерняўлавіцелі, а што гэта такое, як яны робяцца і як яны ўжываюцца — ня ведаю».

У некаторых калгасах («Інтэрнацыянал», Даўжанскага сельсавету) і інш. не рабілася нават падграбаньня за жняяркай. Вялікія страты дапушчаны пры возцы снапоў збожжа і пры малацьбе. У арганізацыі гэтых двух працэсаў работы, як правіла, пануе злачынная няўважлівасьць. Дзесяткі пудоў збожжа, як заяўляюць члены калгасу «Прызыў», загінула ў траве іменна ад таго, што малацьба праводзіцца не на падрыхтаванай гладкай, чыстай зямлі, а на траве.

Варта прайсьці па палёх **Бараўлянскага, Даўжанскага, Замастоцкага** і інш. сельсаветаў, каб бачыць колькі загінула на полі і колькі «пасеяна» пры перавозцы збожжа.

Наогул кажучы ў Віцебскім раёне сёлета страчана вялікая колькасьць каштоўных культур ад позьняй веснавой сяўбы, з аднаго боку, і з-за адсутнасьці барацьбы са стратамі ў час уборкі — з другога. Тут якраз да рэчы прывесьці некаторыя лічбы ўраджайнасьці яравых. Спэцыяльная камісія ўстанавіла, што збожжавыя культуры далі ўраджайнасьць, 6,7 цэнтн. з га, бабовыя— 7,5 цэнтн., віка — 8 цэнтн. Саўгасы даюць некаторае нязначнае павялічэньне ўраджайнасьці ў параўнаньні з прыведзенымі лічбамі.

Калі да ўсяго сказанага дадаць, што ўбраны з вялікімі стратамі ўраджай у шмат якіх калгасах складаецца ў адкрытыя пуні, бяз уліку і без належнай аховы, што нярэдкія выпадкі пакраж калгаснага ўраджаю, — то стане ясным, што шмат партыйных ячэек на чале з гаркомам КП(б)Б не разгарнулі на канкрэтных вучастках бальшавіцкай барацьбы за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў, за падняцьце ўраджайнасьці.

Аб гэтым таксама сьведчыць той факт, што пры разьмеркаваньні авансаў сена і збожжа ў радзе калгасаў («Леніна», «Зорка», Бараўлянскага сельсавету) культывуецца прынцып буржуазна-кулацкай ураўнілаўкі. У другіх калгасах («Зьвязда», «Варашылава», Селюцкага сельсавету) збожжа выдавалі проста па запісках старшыні калгасу. У калгасе «Замасточча» авансы выдавалі па працаднёх, выпрацаваных калгасьнікамі толькі за ліпень месяц.

Дзе прычына таго, што віцебская партарганізацыя на чале са сваім гаркомам на працягу году перажывае паласу глыбокіх і сур'ёзных прарываў на вёсцы?

Прычыны крыюцца **па-першае** ў тым, што гарком Віцебшчыны **недаацаніў** палітычнага значэньня задач арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў, задач спэцыялізацыі раёну.

А адсюль яўнае ігнараваньне дырэктыў партыі па арганізацыі працы ў калгасе. У пяці сельсаветах і дзесятках калгасаў, дзе брыгадамі ЦК КП(б)Б праведзена грунтоўная праверка, не аказалася ні аднэй пастаяннай вытворчай калгаснай брыгады. Усюды калгасныя брыгады арганізаваны па тэрытарыяльным прынцыпе, усюды цякучасьць і абязьлічка. Няма ніякіх сьлядоў ужываньня сацыялістычных мэтадаў працы (сацспаборніцтва, ударніцтва) ні ў саўгасах, каалгасах, ні ў калгасах. Пачынаньні, якія ў гэтым напрамку рабіліся самімі калгасьнікамі, рабочымі саўгасаў, не падтрымліваліся парт'ячэйкамі і не пашыраліся.

Дрэнная і няправільная пастаноўка ўліку працы калгасьнікаў, фармальная зьдзельшчына — агульнае зьявішча ў калгасах Віцебшчыны. У калгасе «Замасточча» працадні ў працоўныя кніжкі калгасьнікаў не запісваліся на працягу цэлых пяці месяцаў, між іншым, за гэты час там пабывалі дзесяткі брыгадзіраў гаркому. Працоўныя кніжкі знаходзяцца пастаянна ў канцылярыях і цэлымі месяцамі калгасьнікі ня ведаюць, што і колькі там запісваецца.

Другая прычына прарыву — адсутнасьць барацьбы за аўладаньне тэхнікай сельска-гаспадарчай вытворчасьці самімі камуністамі. Вясковыя камуністы ў большасьці сваёй ня ведаюць прынцыпаў арганізацыі вытворчых калгасных брыгад, тэхнікі ўліку ў калгасах; гарадзкія-ж брыгадзіры, якія пачкамі сядзяць у сельсаветах, ведаюць усё гэта ня больш, а можа нават і менш вясковых.

Пры такім становішчы ясна, што калгасы не забясьпечаны патрэбнай практычнай дапамогай, правільным парткіраўніцтвам.

Кіраўніцтва вёскай Віцебскі гарком зьвёў да пасылкі брыгадзіраў. Жывую сувязь трэба вітаць. Але чаго варта такая сувязь, калі брыгадзірам пасылаецца хто папала? Чаго варта такое кіраўніцтва, калі брыгадзіры ніколі ня інструктуюцца і работа не правяраецца?

Да ліку трэцяй і важнейшай прычыны адносіцца аслабленьне клясавай пільнасьці парт'ячэек на вёсцы, аслабленьне барацьбы з кулаком і іншымі клясава-варожымі элемэнтамі.

Апартуністычная сьлепата кіраўніцтва многіх парт'ячэек зьявілася спрыяючай глебай для дзейнасьці варожых элемэнтаў унутры калгасаў.

Шматлікія факты гавораць аб недапушчальнай засьмечанасьці калгасаў Віцебшчыны. Прывядзем некаторыя з іх.

У калгасе «Парыская камуна», Шумянскага сельсавету, былое кулацкае праўленьне выключыла з калгасу дзесяткі бядняцкіх і маламоцных серадняцкіх калгасьнікаў, якія перашкаджалі праводзіць антыкалгасную работу. У гэтым-жа калгасе і сёньня жывуць раскулачаныя кулакі **Дварэцкі і Макееў.**

Апошні расьцягвае, раскрадвае калгасную маемасьць. Клясавая пільнасьць камуністаў і камсамольцаў гэтага калгасу настолькі **прытупілася,** што злачынства лічыцца імі як звычайнае зьявішча. Маўчыць і віцебская пракуратура. У калгасе «Замасточча» дагэтуль лічыцца членам кулак **Ігнацьеў,** які да ўступленьня ў калгас меў 20 га зямлі, 7 кароў, 2 коняй, сэпаратар, жняярку, малатарню. Членамі гэтага-ж калгасу зьяўляюцца кулакі Алейнікавы; у аднаго з іх доўгі час батрачыла **Храпюк Сьцепаніда,** якая зараз разам са сваім былым гаспадаром-эксплёататарам працуе ў калгасе.

Падобных фактаў можна прывесьці дзесяткі па кожным сельсавеце.

Вынікі правядзеньня важнейшых сельска-гаспадарчых кампаній, унутранае становішча калгасаў Віцебшчыны паказваюць, што гарадзкі камітэт КП(б)Б не паставіў у цэнтр увагі сваёй работы арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў, недаацаніў гэтай палітычна-важнейшай справы, а таму і ня справіўся з кіраўніцтвам сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Няма чаго пасьля гэтага гаварыць аб якой-небудзь перабудове партработы на вёсцы. Пачынаючы з гаркому і канчаючы ячэйкай па пытаньні перабудовы, разгортваньня агітацыйна-масавай работы было шмат шуму, безьліч рэзалюцый і менш усяго справы. Іменна таму з кругагляду работы выпалі вузлавыя пытаньні, іменна таму многія парт'ячэйкі апынуліся ў хвасьце падзей, не ўзначалілі актыўнасьці калгасных і бядняцка-серадняцкіх мас у барацьбе з кулаком, за бальшавіцкае ажыцьцяўленьне задач сёньняшняга дня.

Таму бліжэйшай і важнейшай задачай віцебскай партарганізацыі зьяўляецца перабудова работы, разгортваньне штодзённай агітацыі, растлумачэньне масам сутнасьці палітыкі партыі, чарговых задач і мабілізацыя мас на выкананьне гэтых задач.

Толькі перабудаваўшыся зьверху да нізу, павысіўшы клясавую пільнасьць ячэйкі і кожнага камуніста, узмацніўшы барацьбу з кулаком і яго апартуністычнай агентурай у радох партыі — віцебская партарганізацыя выйдзе з паласы прарыву ў галіне сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

М. КАЛМЫК.

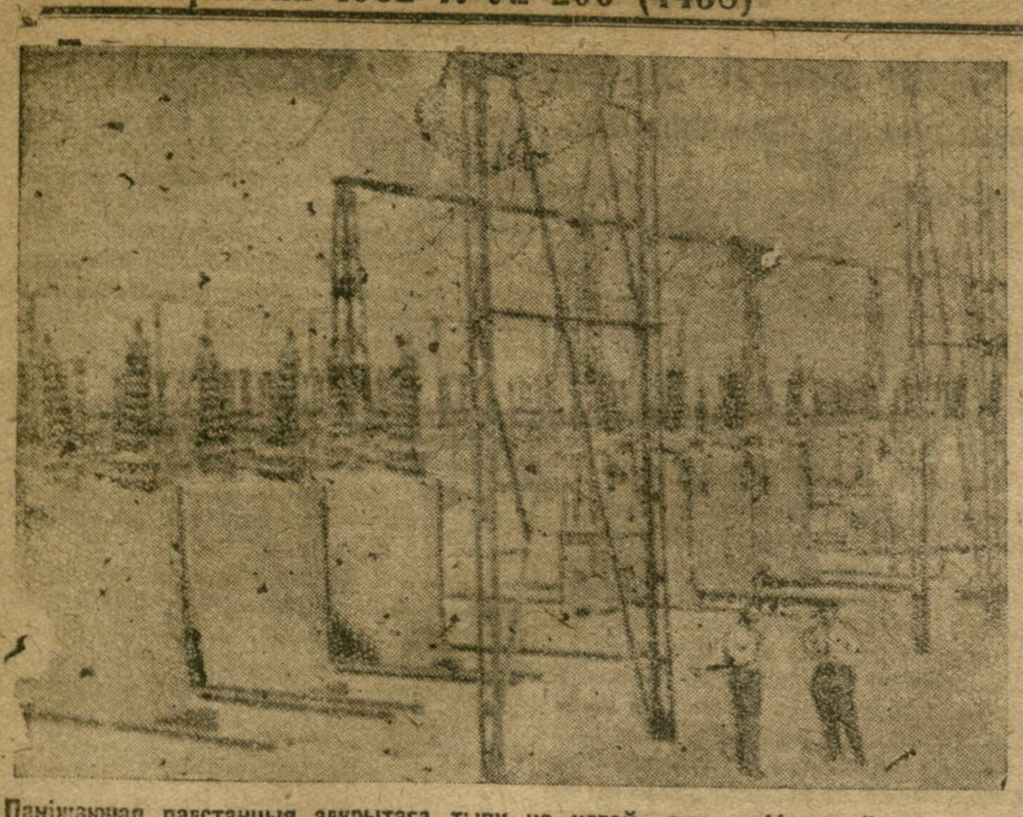

Паніжаючая падстанцыя адкрытага тыпу на новай электрыфікаванай чыгунцы ў Грузії.

УЦІЛЬЦЭХІ—ЗАБЫТЫ ВУЧАСТАК

Гэтымі днямі ў Віцебску адбылася канфэрэнцыя рабочых уцільцэхаў буйнейшых прадпрыемстваў з работнікамі прылаўку гандлёва-каапэрацыйных арганізацый. Канфэрэнцыя яшчэ раз пацьвердзіла, што на Віцебшчыне справа вырабу прадметаў шырокага спажываньня недаацэньвалася. Швэйны гігант «Сьцяг індустрыялізацыі» павінен быў выпусьціць прадукцыі на 225 тыс. руб., «Чырвоны мэталіст» на 125 тыс. руб., акулярная фабрыка на 16 тыс. руб., інструмэнтальная на 74 тыс. руб. і лесавод імя «Праўды» на 26 тыс. р. Фактычнае выкананьне пляну паказваюць наступныя лічбы: «Сьцяг індустрыялізацыі» выпусьціў прадукцыі на 50 тыс. руб., акулярная фабрыка на 8 тыс. руб., інструмэнтальная на 7 тыс. руб., лесазавод імя «Праўды» на 8.600 руб., «Чырвоны мэталіст» сваё заданьне выканаў толькі на 75 проц.

Такое становішча кіраўнікі прадпрыемстваў тлумачылі «аб'ектыўнымі» прычынамі. Канфэрэнцыя дала рашучы адпор гэтым тэндэнцыям. Сапраўдная прычына адставаньня крыецца ў тым, што заводзкія і фабрычныя арганізацыі недаацэньвалі гэтай важнай галіны вытворчасьці, не кіравалі ёю, не забясьпечылі яе патрэбнай рабочай сілай. На заводзе «Чырвоны мэталіст» ва уцільцэху зараз не хапае 50 чал. кавалёў і сьлесараў. На фабрыцы «Сьцяг індустрыялізацыі»—30 чал., а на інструмэнтальна-мэблявай фабрыцы замест 27 чал. працуе толькі 6 чал. Такое-ж становішча і на іншых прадпрыемствах.

У цэнтр увагі канфэрэнцыя паставіла пытаньне якасьці прадметаў шырокага спажываньня. На гэтым фронце многа недахопаў. Вось некалькі цікавых фактаў: столікі лесазавод робіць заўсёды з сырога матар'ялу, дошкі не ачышчаны, большасьць выпускаемых столікаў дрэнна пафарбаваны. Ня лепшай якасьці і табурэткі, якія выраблае інструмэнтальна-мэблявая фабрыка. Праз некалькі дзён пасьля выпуску яны пачынаюць хістацца, а праз тыдзень зусім развальваюцца. Таксама і дошкі для мыцьця бялізны нізкай якасьці. Ня лепш стаіць справа і на заводзе «Чырвоны мэталіст». Ухваты робяцца шаршавыя, рагі рознай даўжыні, крывыя і зусім няпрыгодныя для ўжытку. Зусім дрэнна працуе абутковая фабрыка «Прагрэс». Буцы, як сыстэма, праз 2-3 дні развальваюцца.

Удзельнікі канфэрэнцыі ў сваіх выступленьнях адзначалі высокія цэны на прадметы шырокага спажываньня. Гэта здараецца ў выніку вялікіх накладных выдаткаў гандлёва-каапэрацыйных арганізацый. Так, фабрыка «Сьцяг індустрыялізацыі» прадае БКС дзіцячыя тужуркі па 6 руб., а сельспажыўтаварыства атрымлівае іх з Віцебскай базы Белкаапсаюзу па 10 р. 50 к. Дзіцячыя брукі з фабрыкі выходзяць па 2 р., а БКС прадае іх па 4 р. 50 к.

Канфэрэнцыя прызнала, што асноўнай перашкодай хутчэйшага прасоўваньня тавараў да спажыўцоў зьяўляецца зусім непатрэбная цэнтралізацыя тавараў Белкаапсаюзам. Справа ў тым, што амаль усе прадпрыемствы прадаюць сваю прадукцыю Белкаапсаюзу і сельспажыўтаварыства можа толькі ў яго купіць. Канфэрэнцыя зусім правільна паставіла пытаньне, каб каапэрацыйныя арганізацыі купялі тавары шырокага спажываньня непасрэдна з вытворчасьці. Такім чынам тавар хутчэй дойдзе да спажыўца і кошт яго будзе значна меншы.

Канфэрэнцыя прад'явіла цэламу раду прадпрыемстваў («Чырвоны мэталіст», «Сьцяг індустрыялізацыі», акулярнай фабрыцы) сацыялістычны рахунак на хутчэйшае і добраякаснае выкананьне пляну вырабу прадметаў шырокага спажываньня.

Вярхоўскі.

АРГАНІЗАВАЦЬ ТЭХВУЧОБУ

Справа з авалоданьнем тэхнікай вытворчасьці і павышэньнем кваліфікацыі рабочага, ад чаго залежыць пасьпяховае выкананьне плянаў, у Гомельскім дэпо за апошні час знаходзіцца ў заняпадзе. З 1.200 рабочых дэпо ахоплена гуртком тэхвучобы ўсяго 12 чал.

Галоўная віна за гэта ўскладаецца на ІТС дэпо, якая ня здолела замацаваць работы гурткоў тэхнічнай вучобы і арганізаваць павышэньне кваліфікацыі і перакваліфікацыі рабочых, не прыцягнула да гэтай справы ўсіх ІТР дэпо.

Зусім не арганізавана павышэньне кваліфікацыі машыністаў, майстраў, што зьніжае прадукцыйнасьць іх працы. Прыкладам гэтага можа зьявіцца няверная ўстаноўка дышлавых цэнтраў на паравозе 176-С, павялічэньне проценту паўторнага рамонту, няўменьне эканоміць апал, рабіць папераджальны рамонт.

Выкананьне пляну асеньня-зімовых перавозак патрабуе ад прафэсыянальнай арганізацыі дэпо ўзмацненьня работы па ўзбраеньні рабочых тэхнічнымі ведамі і арганізацыі павышэньня кваліфікацыі. Гэта забясьпечыць зьніжэньне проценту хворых вагонаў, выкараніць прастоі і выхад з эксплёатацыі вагонаў і паравозаў з-за паломак па віне рабочых.

Б. Шчарбакоў.

За дзейснасьць лістоў рабочых і калгасьнікаў!

Як назваць такое рэагаваньне?

Дзесяткі фактаў сьведчаць аб наўважлівых адносінах некаторых органаў КК-РСІ да справы рэагаваньня на лісты рабочых і калгасьнікаў.

Расьсьледваньне фактаў, аб якіх пішуць працоўныя, часамі прымае недапушчальна бюракратычны характар. Некаторыя райКК-РСІ проста ня кіруюць рэагаваньнем. Яны даручаюць расьсьледваньне такім людзям, якія робяць гэту справу «абы з плеч далоў». І гэтыя, з дазволу сказаць, «вынікі» суб'ектыўнага расьсьледваньня прымаюцца за «чыстую манэту».

Вельмі часта з прычыны няўважлівасьці КК-РСІ ліст трапляе на расьсьледваньне да таго, на каго імення і скардзіцца аўтар. Ясна, што такі «расьсьледавацель» прыме ўсе захады каб выгарадзіць вінаватых.

На прыкладзе работы **Пухавіцкай райКК-РСІ** з усёй відавочнасьцю выяўляюцца парокі, якія сустракаюцца пры правядзеньні рэагаваньня.

3-га верасьня б. г. **Пухавіцкая райКК-РСІ** адаслала ў «Зьвязду» пачку расьсьледаваных лістоў. Вось мы возьмем два з іх і паглядзім, якім-жа мэтадам КК-РСІ дабілася ісьціны?

У лісьце селькора «**Спыніць зьдзекі**» ўказваецца на заціск крытыкі, самадурствы адміністрацыі Пухавіцкага лестрангасу, дзе лесавода Няцецкага звольнілі з работы за тое, што ён выкрываў шкодную работу адміністрацыі.

Пухавіцкая райКК-РСІ гэты ліст накіроўвае ў... лестрангас на расьсьледваньне. Лестрангасаўцам трудна апраўдацца. Але-ж там людзі не без галавы. Раз РСІ даручае, значыць расьсьледваньне зробіць патрэбна. Вось яны і «расьсьледваюць».

Тут мы дамо слова таму селькору, які напісаў ліст. К гэтаму часу ён прыслаў нам яшчэ адзін ліст, у якім і паведамляе, як было зроблена гэта «расьсьледваньне»:

«... РСІ перадала заметку ў лестрангас для расьсьледваньня. Ня гледзячы на тое, што 26-27 ліпеня пры лестрангасе была нарада ўсіх раённых работнікаў, гэта заметка на нарадзе ня была абгаворана. Пасьля нарады, г. зн. 29 ліпеня, над канец работы канторы было абвешчана не разыходзіцца, бо будзе сход. На гэтым сходзе была ўся адміністрацыя і канторскія працаўнікі лестрангасу, дзе і разглядалася заметка. Пратакол сходу напісан ад імя рабочых і служачых лестрангасу. Але гэта хлусьня, бо сход быў не рабочых і служачых, а толькі адміністрацыі і канторскіх працаўнікоў. Ні аднаго работніка з раёну на сходзе ня было.

Заметка трапіла на разгляд у рукі тых асоб, на якіх была напісана скарга, і яны прынялі ўсе захады каб абвергнуць факты, указаныя ў заметцы. Усе прысутныя на сходзе «тузы» выступалі супроць фактаў, указаных у лісьце.

Пухавіцкая РСІ нам накіравала справу з камянёным пратаколам, які напісан быццам ад агульнага сходу рабочых і служачых лестрангасу. Пастанова гэтага «сходу» кажа, што факты, указаныя ў лісьце, не пацьвердзіліся. Калі аб гэтай махінацыі лестрангасу было заяўлена Пухавіцкай РКК-РСІ, дык там адказалі: «**падайце заяву**».

Падаць заяву — сказала РКК-РСІ на заўвагу аб няправільным расьсьледваньні і ліст накіравала ў рэдакцыю прыклейшы да яго свой уласны ярлычок: «**Пры чым аказалася (? - А.), што на агульным сходзе факты апрвергнуты...**»

У гэтым-жа ярлычку РКК-РСІ на падставе хлусьлівага пратаколу сьцьвярджае: «таварыш Няцецкі (працаўнік - А.) нядбайна адносіўся да сваіх абавязкаў...»

Пухавіцкая райКК-РСІ распісваецца за сваю нядбайнасьць і нікуды нявартыя сродкі работы. Ашуканая РКК-РСІ ашуквае рэдакцыю, ашуквае ўсю савецкую грамадзкасьць.

Вось першы вывад з работы па расьсьледваньню лістоў Пухавіцкай РКК-РСІ.

Другі ліст. **18 аднаасобнікаў** скардзяцца на **абураючую цыганіну** ў сувязі з адводам для іх сенажаці. **Ліст быў зьмешчан у «Зьвязьдзе».** Пухавіцкая райКК-РСІ даручае яго расьсьледваць райупаўнаважанаму па сельсавету тав. **Куляшу.** Куляш дае сваё заключэньне, што сенажаць вярнуць сялянам нельга, у замен ім адведзена ў другім месцы.

Што значыць адведзена — відаць з лісту сялян. Ім далі сенажаць «за 10 кілёмэтраў, прычым частка гэтай сенажаці ўжо скошана». Фармальна выходзіць правільна, а па сутнасьці зьдзекі над аднаасобнікам, сапраўды «левы» загіб.

Пухавіцкая райКК-РСІ павінна сур'ёзна папрацаваць над перабудовай сваёй работы. Гэтага патрабуюць тыя задачы, якія перад ёю пастаўлены.

**

Неабходна ўказаць на чыноўніцкі падыход да лістоў, які назіраецца ў **Аршанскай райКК-РСІ.** Як інакш, як не бюракратычнай адпіскай, можна назваць наступнае.

«Па прысланай вамі заметцы «Сафійскія мышы» зроблена на месцы расьсьледваньне і наказаныя ў заметцы факты пацьвердзіліся, аб чым і паведамляецца».

Ці бачылі вы такіх дзівакоў? Яны ўрачыста паведамляюць, што пацьвердзіліся факты. Ціж для таго рэдакцыя дасылае лісты каб атрымліваць такія бязглуздыя і нічога не кажучыя паведамленьні? Калі факты пацьвердзіліся, то павінны быць прыняты і пэўныя захады, аб якіх ні слова ня кажуць т. т. з Воршы. Забываць такую простую рэч — злачынства.

Прыведзеныя прыклады дрэннай работы КК-РСІ адносяцца ня толькі да Пухавіч і Воршы. Такіх выпадкаў можна знайсьці шмат і ў другіх раёнах. Гэта ставіць задачу перад усімі КК-РСІ перабудаваць сваю работу так, каб рэагаваць на лісты рабочых і калгасьнікаў у адпаведнасьці з патрабаваньнямі партыі.

П. Арц.

У ШКЛОВЕ ІГНАРУЮЦЬ АДНААСОБНІКАЎ

(Ліст сялян-аднаасобнікаў)

За чацьвертым разам мы паранілі зьвярнуцца ў «Зьвязду». Просім дапамагчы нам дабіцца атрыманьня агародаў і сенажацяй, якія належаць нам узамен адабраных.

Мы другі год застаемся без агародаў і сенажацяй. Належаўшыя нам агароды і сенажаці адыйшлі пад калгас, нам абяцалі даць замену.

І вось праходзіць другі год, а замена нам не дана. Ня дана таму, што наш **Рыжкаўскі** сельсавет, **Шклоўскага** раёну, ігнаруе аднаасобнікаў, ня хоча і не задавальняе іх законных патрэб. Мы ведаем, што партыя і ўрад далі цьвёрдыя ўказаньні ўсім партыйным і савецкім органам аддаваць належную ўвагу аднаасобніку. **Але ў нашым Шклоўскім раёне з гэтым ня лічацца.**

Колькі не хадзілі мы ў сельсавет, РВК, з просьбай даць належачую нам замену нашу просьбу не задаволілі. Тады мы зьвярнуліся **ў НКЗБ,** які даў **Шклоўскаму райза** ўказаньне неадкладна адвесьці сенажаць і агароды.

Райза гэта распараджэньне накіроўвае ў сельсавет, а сельсавет паклаў яго пад сукно, ня думаючы аб выкананьні ўказаньні Наркамзему

Мы ў другі раз зьвяртаемся ў НКЗБ са скаргай. На запытаньне НКЗБ у Шклоўскага райза — што зроблена па яго раней ным указаньні, загадчык райза **Шаідо** дае Наркамзему яўна хлусьлівы адказ, нібы агароды і сенажаць адведзены нам у другім сельсавеце. На справе-ж мы яшчэ і да сёньняшняга дня не атрымалі ні агароду, ні сенажаці.

Зьвярнуліся мы і ў трэці раз у НКЗБ. **Але на гэты раз ужо маўчыць і ня ўжывае ніякіх захадаў і НКЗ. Замены нам як не далі, так і не даюць.**

І вось, нарэшце, мы зьвяртаемся ў «Зьвязду». Спадзяемся, што яна прымусіць галаваццаў спыніць шкодную цыганіну і зрабіць так, як патрабуе савецкі закон.

Бараноўскі, Гароза, [illegible], Крывельская, Какошко, Рэвяко, Палатка, Знасежна, Кабаноў, Шарон, Беларусава, Шарол А., Гардзеева, Л. Кабаноў, Какошка В., Шары Ф., Пашкоўскі М., Татарынаў (усяго 32 подпісы).

АД РЭДАКЦЫІ: «Зьвязда» патрабуе ад Шклоўскага РВК зараз-жа прыняць адпаведныя меры па гэтаму лісту. РайКК РСІ неабходна расьсьледваць грубае парушэньне дырэктыў партыі аб адносінах да аднаасобніка і вінаватых прыцягнуць да суровай адказнасьці.

ПАТУРАЮЦЬ ЗЛАДЗЕЙСТВУ

(Ліст газэтнага работніка)

Пры дастаўцы тавараў са станцыі ў **Вушачы** падводчыкамі райспажыўсаюзу вельмі часта робяцца пакражы. Пры кожнай перавозцы не хапае тавараў на **30-40 руб.** У сярэднім за адзін тыдзень падводчыкі раскрадаюць каапэрацыйнага тавару на **180** руб.

Райспажыўсаюз ня прыняў рашучых захадаў да зьнішчэньня такіх агіднасьцяй. Асобныя работнікі райспажыўсаюзу нават патураюць раскрадваньню. Праўленьне райспажыўсаюзу толькі вылічвае з заработнай платы падводчыкаў грошы на суму нехапаючых тавараў.

Падводчыкі з вёскі Жары, Жарскага сельсавету: Жалейка Кастусь, Жалейка Іван, Ступко Мікола, Пятух Давід, Казачонак Антось кожны раз, калі вязуць тавар са станцыі, заяжджаюць дамоў і пакідаюць некаторую частку тавараў для сябе. Яны гэта ўхітраюцца рабіць непрыкметна. На прыклад у мяшок з цукрам падсыпаюць соль замест узятага цукру; махорку і мыла накладаюць у яшчыкі ў клетку—яшчыкі поўныя, але процантаў 20 прадукцыі пакрадзена. Вушацкім каапэратарам да гэтага няма справы, яны глядзяць толькі, каб быў поўны яшчык.

Загадчыкам базы працуе **Вацаін.** Ён адзін раз высьвятліў пакражу махоркі праз складаньне яе ў клетку. Замест безадкладных захадаў па прыцягненьні злодзеяў да адказнасьці, ён іх толькі папярэдзіў больш так не рабіць. Гэты Вацаін на недахват тавараў заўсёды складае акт, які прыблізна мае такі зьмест: «Недахват атрымаўся таму, што была дрэнная дарога і ўтраслося», ці «падводчык чалавек сумленны і гэта выйшла проста нейкая недарэчнасьць».

Толькі калі сабралася каля 40 актаў аб недахопе (пакражы) прамтавараў, старшыня райспажыўсаюзу Гольдзін парашыў гэтым заняцца. Ён вырашае справу надзвычай проста. На акт аб пакражы ён накладае рэзалюцыю: «Вылічыць з заработнай платы па каапэрацыйных цэнах».

Ясна, што такое рэагаваньне на пакражы патурае далейшаму раскрадваньню прамтавараў. Падводчыку дано права красьці, ён тавар нібы «купляе» ў т. Гольдзіна.

Вушацкая райКК-РСІ і пракуратура павінны безадкладна праверыць работу райспажыўсаюзу з мэтай яго аздараўленьня, вінаватых у раскрадваньні [illegible] прыцягнуць [illegible] каапэрацыйнай маёмасьці да суровай адказнасьці, паводле пастановы ЦВК і СНК СССР ад 7 жніўня.

Аглушэвіч.

АД РЭДАКЦЫІ: «Зьвязда» чакае ад Вушацкай пракуратуры тэрміновага паведамленьня па гэтым лісьце.

ПА СЬЛЯДОХ ЛІСТОЎ

На ліст, зьмешчаны ў «Зьвязьдзе» пад загалоўкам «**Выкараніць бруд**», **Бабруйская райКК-РСІ** паведамляе, што факты, указаныя ў лісьце, пацьвердзіліся. За антысанітарнае становішча сталоўкі **Дрэўкамбінату** загадчык сталоўкі **Ліўшыц зьняты з работы** і на месца яго пастаўлен другі загадчык.

Становішча сталоўкі зараз палепшылася. Уведзены паблюдзены мэтад водпуску абедаў. Выдзелены санінспектары, якія сочаць за санстановішчам сталовай. Праўленьне Накаапхарчу забясьпечыць работнікаў сталоўкі спэцвопраткай і неабходным інвэнтаром.

**

На ліст: «**Зажымшчыкі застаюцца непакаранымі**» **пракурор Жлобінскага раёну** паведамляе, што на аснове лісту праведзена праверка работы **Скепянскага** сельсавету. За нядбайнасьць у рабоце прэзыдыуму сельсавету абвешчана вымова. **Старшыня сельсавету зьняты з работы.** Зьняты з работы таксама і загадчык хаты чытальні. Крамнік арыштаваны і знаходзіцца да суда пад вартай.

**

Пракурор па Лельчыцкім раёне паведамляе ў адказ на ліст «**Непакаранае злачынства**», што фэльчар **Малец** аддадзены пад суд. Зараз праводзіцца сьледзтва па гэтай справе. **Малец узят пад варту.**

**

Рагачоўская РКК-РСІ паведаміла, што ліст «**Спэкуляцыя білетамі на станцыі Рагачоў**» расьсьледаваны. Факты пацьвердзіліся. Касір білетнай касы станцыі Рагачоў і вартаўнік па станцыі **зьняты з работы.**

Вытвараецца сьледзтва, пасьля якога будзе суд.

НАМ ПІШУЦЬ

(Ліст студэнта)

Зараз будуецца **Грушаўскі** пасёлак. У пабудове мною заўважаны недахопы.

Перш за ўсё ў пляне не прадугледжана пабудова склепаў пры кватэрах. Ня маючы склепу рабочы ня будзе мець магчымасьці загатовіць на зіму гародніны. Прымушан будзе займаць кватэру гароднінай і прадуктамі. Гэты недахоп трэба сваячасова ліквідаваць.

Другое. У кухні над плітамі ня робяць выцяжных каўпакоў. Ад гэтага ўвесь чад і пара пойдуць па хату.

Трэба зьнішчыць гэтыя недахопы і забясьпечыць пабудову здаровай і прытульнай кватэры для рабочага.

Пчала.

Работа прамысловасьці за першае поўгодзьдзе

МОХАРТ

XIV зьезд КП(б)Б, падводзячы вынікі работы прамысловасьці за 1931 год, намеціў наступныя задачы для 1932 году: дабіцца павялічэньня выпуску прадукцыі на 52,1 проц., прадукцыйнасьці працы — на 22 проц., павышэньня зарплаты — на 7 проц. і зьніжэньня сабекошту — на 6 проц. Па лініі капітальных укладаньняў XIV зьезд КП(б)Б даў дырэктыву скарыстаць асыгнаваньня на капітальнае будаўніцтва 87,5 млн. руб., па рэспубліканскай прамысловасьці, у першую чаргу для сканчэньня аб'ектаў будаўніцтва, якія пачаты ў мінулым годзе. Разгарнуць будаўніцтва па ўмацненьні апалавай базы БССР і вырабу будматар'ялаў.

XIV зьезд КП(б)Б падкрэсьліў, што «выкананьне задач 4-га завяршальнага году пяцігодкі высоўвае задачу паляпшэньня якасьці прадукцыі, як цэнтральную баявую задачу ўсіх гаспадарчых, партыйных, прафсаюзных і камсамольскіх арганізацый, што імі можа быць дасягнута толькі на аснове рашучай перабудовы сваёй работы ў адпаведнасьці з 6 умовамі тав. Сталіна і далейшага разгорт ваньня сацыялістычных форм працы і падняцьця іх на вышэйшую ступень».

За мінулае паўгодзьдзе БССР дабілася ў галіне разьвіцьця прамысловасьці значных дасягненьняў. Валавая прадукцыя Наркамлёгпраму, Наркамлесу, Наркамснабу, Наркамцяжпраму павялічылася на 29,9 проц. параўнальна з першым паўгодзьдзем 1931 году ў цэнах 1926-27 г. г., прычым па групе «А» павялічэньне складае 22,8 проц., па групе «Б» — 33 проц.

У паасобных наркаматах валавая прадукцыя супроць мінулага году павялічылася: па Наркамцяжпраму — на 22,4 проц., па Наркамлёгпраму — на 32 проц., па Наркамлесу — 23,4 проц., па Наркамснабу — на 30,9 проц. Некаторыя галіны прамысловасьці разьвілі яшчэ больш шпаркія тэмпы. Так, прырост па вапнавай прамысловасьці, параўнальна з першым паўгодзьдзем мінулага году, складае 226,2 проц., па чарапічнай — 108,3 проц., па тарфяной — 84,9 проц., па сельгасмашынабудаўніцтву — 47 проц., шкляной—44,1 проц., швэйнай — 41,1 проц., тэкстыльнай — 40 проц., па сыстэме прамысловай каапэрацыі — 48,2 проц.

У тэмпах росту прамысловасьці 1932 году знайшоў адбітак рост асноўных фондаў (па рэспубліканскай прамысловасьці фонды за год выраслі на 67,5 проц.), а таксама пуск новых заводаў: два вапняных, два чарапічных, завод буйна-блёчных каменьняў, маргарынавы завод і інш.

Ня гледзячы на паасобныя дасягненьні ў некаторых галінах прамысловасьці (скураная, галянтарэйная і інш.), плян 1932 году ўсёй прамысловасьцю ня выконваецца. Паўгадовы прамфінплян выканан толькі на 87,4 проц., прычым па групе «А» — на 80,4 проц., а па групе «Б» — на 90,7 проц.

Што-ж у асноўным зьяўляецца прычынай недавыкананьня прамфінпляну прамысловасьцю? На некаторых галінах, якія працуюць на прывозным сырцу, былі перабоі з-за невыстарчальнага і некамплектнага забесьпячэньня сырцом (мэталяапрацоўчая), таксама былі перабоі з-за незабесьпячэньня апалам (папяровая). Гэтыя перабоі мелі значны ўплыў на тэмпы выкананьня плянаў, але аснова прарываў ня ў гэтым, ды наогул найбольшае невыкананьне плянаў паказваюць галіны, якія працуюць на мясцовым сырцу (керамічная, тарфяная і г. д.).

Даныя аб забесьпячэньні рабсілай таксама сьведчаць аб значна больш высокай насычанасьці рабочай сілай у большасьці галін вытворчасьці, чым выканан плян па выпуску прадукцыі. Так, папяровая прамысловасьць параўнальна з плянавымі намячэньнямі мела 102,1 проц. рабочай сілы, а выканала плян на 61,3 проц., керамічная мела 55,1 проц. рабочай сілы, выканала плян на 33,9 проц., тарфяная мела 92,1 проц. рабочай сілы, а выканала плян на 44,4 проц.

Прычынай недавыкананьня плянаў нашай прамысловасьцю зьяўляецца дрэнная арганізацыя працы, нізкая прадукцыйнасьць яе, цякучасьць рабочай сілы, слабае ўкараненьне гаспадарчага разрахунку. Цякучасьць рабочай сілы ў чэрвені па ўсёй прамысловасьці БССР складала 10,5 проц. да агульнага ліку рабочых. Найгорш стаіць справа з цякучасьцю ў галінах прамысловасьці па здабычы мінэралаў, тарфяной і керамічнай.

Зусім нездавальняюча стаіць справа з укараненьнем гаспадарчага разрахунку, якім ахоплена толькі 28,8 проц. усіх занятых рабочых. Некаторыя галіны прамысловасьці, як тарфяная, керамічная, скурана-футровая, харчовая, замест павялічэньня колькасьці рабочых, пераведзеных на гаспадарчы разрахунак, даюць зьніжэньне.

Сацспаборніцтвам і ўдарніцтвам у чэрвені ахоплена было 66,9 проц. усіх рабочых. Лепш разгорнута сацспаборніцтва ў скураной прамысловасьці, дзе ахоплена 87,5 проц. усіх рабочых, швэйнай — 70,9 проц., тэкстыльнай — 70,9 проц. і рад іншых. Вельмі адстаюць керамічная, якая ахапляе сацспаборніцтвам 22,6 проц. усіх рабочых, тарфяная — 38,2 проц., выраб будаўнічых матар'ялаў — 53,3 проц.

Цэнтральнай задачай на кожным прадпрыемстве зьяўляецца ўзьняцьце прадукцыйнасьці працы. Праблема росту прадукцыйнасьці працы мае для нас вялізарнейшае значэньне. Тав. Сталін так падкрэсьлівае значэньне прадукцыйнасьці працы: «Без сыстэматычнага росту прадукцыйнасьці працы мы ня можам вырашыць задачы рэканструкцыі, ня можам ня толькі дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны, але нават адстаяць сваё самастойнае існаваньне». Перабудова працы на падставе 6 умоў тав. Сталіна адыгрывае вялікую ролю ва ўздыме прадукцыйнасьці працы. У выніку рэалізацыі гэтых умоў, рад галін прамысловасьці дабіўся значных посьпехаў. Так, мэталяапрацоўчая прамысловасьць павысіла прадукцыйнасьць працы супроць мінулага году на 23,6 проц., шкляная — на 33,9 проц., скураная — на 22,4 проц., галянтарэйная — на 91,4 проц., макаронная — на 111 проц. і г. д. Некаторыя галіны прамысловасьці ў параўнаньні з мінулым годам зьнізілі прадукцыйнасьць працы, так, панчошная зьнізіла прадукцыйнасьць на 8,8 проц., папяровая — на 11,2 проц., ільнапрадзільная — 8 проц. і інш.

Усё яшчэ дрэнна стаіць справа са скарыстаньнем мэханізмаў. Мэханізацыя мае вялікае значэньне для ўздыму прадукцыйнасьці працы, але нашы гаспадарнікі не звяртаюць на гэта патрэбнай увагі. Асабліва дрэнна скарыстоўваюцца мэханізмы ў тарфяной прамысловасьці, дзе прастоі складаюць па асобных заводах да 45-46 проц. з усяго часу работы машын.

Цякучасьць рабсілы, нездавальняючае пляніраваньне, нізкая прадукцыйнасьць працы, слабае скарыстаньне мэханізмаў — усё гэта знаходзіць сваё сапраўднае праяўленьне ў росьце сабекошту.

Павышаная наяўнасьць рабочай сілы, параўнальна з фактычным ходам выкананьня вытворчай праграмы, пры нездавальняючым яе скарыстаньні прыводзіць да дыспрапорцыі паміж ростам зарплаты і ростам прадукцыйнасьці працы. Гэта дыспрапорцыя прыводзіць да таго, што ў асноўным рост сабекошту ідзе за кошт павялічэньня зарплаты па адзінку прадукцыі. Як прыклад гэтага, можна прывесьці павялічэньня сабекошту прадукцыі па цагельнай прамысловасьці.

У ніжэйпададзенай табліцы па калькуляцыі 1000 штук апаленых цаглін па 6 заводах № 1, 2, 3, 5, 7, 8 усё павышэньне сабекошту супроць мінулага году ўзята за 100, паказана ўдзельная вага выдатку па якім узрос сабекошт.

Артыкулы выдаткаў:	Процант
Цэгла - сырэц	65,9 проц.
Дапаможны матар'ял	—
Апал	7,7 проц.
Зарплата асноўная	11,8 проц.
Налічэньні на зарплату	3,7 проц.
Дадатковая зарплата	2,2 проц.
Агульназаводзкія выдаткі	11,7 проц.
Усё павялічэньне	100 проц.

Калі ўлічыць што сабекошт цэглы-сырцу ў асноўным складаецца з зарплаты, то з гэтай табліцы відаць, што павялічэньне сабекошту ідзе на 70-75 проц. за лік выдаткаў па зарплаце. У той-жа час сярэдняя зарплата рабочага цагельнай прамысловасьці не павялічылася на 75 проц. Усё гэта сьведчыць аб тым, як нерацыянальна арганізавана ў цагельнай прамысловасьці праца, якая нізкая прадукцыйнасьць яе. Гэты прыклад зьяўляецца найбольш характэрным. Але-ж аналёгічнае становішча ёсьць у іншых галінах прамысловасьці, якія ня выконваюць плянаў па зьніжэньні сабекошту.

Дрэнна стаіць справа ў папяровай прамысловасьці, дзе паводле даных за пяць месяцаў замест зьніжэньня сабекошту на 7,5 проц. ёсьць павялічэньне на 29,9 проц., у дражджавой прамысловасьці павялічэньне на 0,8 проц. Адстае прамысловасьць Наркамлёгпраму ў цэлым, якая за першае паўгодзьдзе замест зьніжэньня сабекошту на 4,8 проц., дае павялічэньне на 0,8 проц. Трэба адзначыць, што сам Наркамлёгпрам дае плянавыя заданьні сваёй ніжоўцы, выходзячы ня з пляну зьніжэньня сабекошту на **4,8** проц., а з пляну зьніжэньня на **2,8** проц.

Прыведзеныя прыклады сьведчаць аб тым, што наша прамысловасьць не вядзе выстарчальнай барацьбы за якасныя і колькасныя паказальнікі.

Выкананьне плянаў па зьніжэньні сабекошту мае для ўсёй нашай гаспадаркі вялізарнае значэньне. Прарыў па зьніжэньні сабекошту б'е па ўнутрыпрамысловым накапленьні, адбіваецца на выкананьні фінансавага пляну БССР.

Важнейшай задачай прамысловасьці зьяўляецца павялічэньне выпуску прадметаў шырокага спажываньня. Без выкананьня гэтай задачы мы ня здолеем пасьпяхова наладзіць справу таваразвароту, ня здолеем разгарнуць як сьлед, савецкі гандаль. Аднак, яшчэ ня ўсё зроблена для выкананьня гэтай задачы. Дадатковы плян па выпуску прадметаў шырокага спажываньня, зацьверджаны ўрадам у чэрвені, у першым паўгодзьдзі ня быў яшчэ даведзен нават да ўсіх заводаў. Лёгкая прамысловасьць — скураная, абутковая, тэкстыльная, швэйная і інш. — свой паўгадовы плян ня выканала. Зусім слаба ідзе арганізацыя уцільцэхаў.

Некаторыя фабрыкі і заводы недаацанілі важнасьці выкананьня вызначаных плянаў па шырспажыву. Плянецца ў хвасьце швэйная фабрыка імя Валадарскага, якая выканала за ліпень свой плян на 10,3 проц., «Сьцяг Індустрыялізацыі» — на 24,7 проц., папяровая фабрыка «Герой працы» — на 17 проц. Там, дзе за выкананьне дырэктыў партыі і ўраду аб шырспажыву ўзяліся па-бальшавіцку, ёсьць значныя дасягненьні. Так, гута «Пралетары» выканала ліпеньскі плян на 400,25 проц., друкарня імя Сталіна — на 192 проц., завод імя Варашылава — на 221 проц. і іншыя.

Асаблівая ўвага з боку партыйных, савецкіх і прафсаюзных арганізацый павінна быць зьвернута на работу прамысловасьці па вырабу будматар'ялаў, асабліва цагельнай. Невыкананьне вытворчай праграмы цагельнай прамысловасьці перашкаджае ходу будаўніцтва. Такая-ж увага павінна быць зьвернута і на тарфяную прамысловасьць, якая адыгрывае вялізарнейшую ролю ў апалавым балянсе рэспублікі.

Падводзячы вынікі работы прамысловасьці ў першым паўгодзьдзі трэба адзначыць, што ня гледзячы на рост і дасягненьні, якія мы маем у параўнаньні з мінулым годам, яны зьяўляюцца недастатковымі і не забясьпечваюць выкананьня гадавога пляну, як па валавой прадукцыі, так асабліва па якасных паказальніках.

Нездавальняюча стаіць справа з пляніраваньнем ня толькі на заводах, але і ў аб'яднаньнях, якія спускаюць пляны несваечасова. Асабліва дрэнна стаіць справа з пляніраваньнем і ўлікам якасных паказальнікаў. Наладзіць унутрызаводзкае пляніраваньне, наладзіць улік выкананьня пляну па якасных паказальніках, мабілізаваць масы рабочых па барацьбу за выкананьне заданьняў — задача ўсіх заводзкіх і фабрычных трыкутнікаў. Правільная расстаноўка рабочай сілы па прадпрыемствах, большая ўвага ўкараненьню гаспадарчага разрахунку, набліжэньне тэхнічнага кіраўніцтва да рабочых, да цэху, правядзеньне адзінаначальля, большая ініцыятыва, большая самастойнасьць майстроў у іх вытворчай працы, поўнае і хуткае скарыстаньне ўсіх рацыяналізатарскіх прапаноў рабочых — неадкладная задача дня.

Больш увагі з боку партыйных, прафсаюзных і каапэрацыйных арганізацый павінна быць зьвернута на забесьпячэньне рабочых, паляпшэньне бытавых і жыльлёвых умоў, паляпшэньне культурнага абслугоўваньня іх.

Няўхільна ажыцьцяўляючы 6 умоў тав. Сталіна, накіроўваючы энтузіязм нашых ударнікаў на барацьбу за якасьць прадукцыі, за зьніжэньне сабекошту, мы даб'емся поўнага выкананьня прамфінпляну і пасьпяховага завяршэньня апошняга году пяцігодкі.

ДЭКРЭТ АБ РОСПУСКУ РЭЙХСТАГУ

БЭРЛІН, 12. Апублікован дэкрэт Гіндэнбурга аб роспуску рэйхстагу. У дэкрэце гаворыцца: «На падставе параграфу 25 канстытуцыі распускаю рэйхстаг з прычыны небясьпекі, што рэйхстаг патрабуе скасаваньня майго надзвычайнага дэкрэту ад 4 верасьня»

ПАДРАБЯЗНАСЬЦІ ПЕРШАГА ПАСЯДЖЭНЬНЯ РЭЙХСТАГУ

БЭРЛІН, 12. У тры гадзіны дня адкрылася пасяджэньне рэйхстагу. Яшчэ да пераходу да парадку дня, па якім стаяла абмеркаваньне ўрадавай дэклярацыі, **дэпутат Торглер ад імя камфракцыі ўнёс прапанову паставіць** на галасаваньне рэйхстагу ўнесеныя камфракцыяй прапановы аб скасаваньні надзвычайнага дэкрэту ўраду фон-Папэна ад 4 верасьня і аб вынясеньні ўраду вотуму недавер'я. Матывуючы сваю прапанову, Торглер заявіў, што рабочая кляса Германіі ня цікавіцца дэкляацыяй фон-Папэна. Гэта прапанова аб парадку дня прынята рэйхстагам бяз спрэчак.

Прапанова камфракцыі аб скасаваньні надзвычайнага дэкрэту **была прынята 513** з агульнага ліку 550 прымаўшых удзел у галасаваньні пры 32 супроць і 5 устрыманых. Калі галасаваньне пачалося, прысутны ў рэйхстагу рэйхсканцлер фон-Папэн патрабаваў слова, каб агаласіць дэкрэт Гіндэнбурга аб роспуску рэйхстагу. Аднак, галасаваньне працягвалася. З прычыны гэтага афіцыяльнае паведамленьне аб роспуску рэйхстагу было агалошана толькі пасьля галасаваньня. Старшыня рэйстагу Герынг заявіў, што рэйхстаг ня лічыць сябе распушчаным і лічыць, што ў рэзультаце галасаваньня ўрад скінут. Герынг заявіў далей, што рэйхстаг зьвернецца да прэзыдэнта Гіндэнбурга з хадайніцтвам аб скасаваньні яго дэкрэту аб роспуску рэйхстагу. Герынг паведаміў, што заўтра адбудзецца чарговае пасяджэньне рэйхстагу.

Ваенныя манэўры ў Салісборы (Англія).

БРАЖЭНЬНЕ У НІЗОХ НАЦ.-САЦ. ПАРТЫІ

БЭРЛІН, 11. Левая **«Бэрлін ам Морген»**, паведамляе аб новых фактах, якія сьведчаць аб сур'ёзным хваляваньні ў радох нацыянал-сацыялісцкай партыі. Паводле слоў газэты, **у кіруючых пластох нацыянал-сацыялісцкай партыі сёньня ўжо адкрыта гавораць аб магчымасьці расколу партыі.** У колах, блізкіх да кіраўніка бэрлінскай арганізацыі нацыянал-сацыялістаў Гэбэльсу мусуецца пытаньне аб стварэньні «незалежнай» нацыянал-сацыялісцкай партыі. Група нацыянал-сацыялісцкай партыі, якая ўзначальвалася графам Рэвэнтловым, пагражае парушыць фракцыйную дысцыпліну ў рэйхстагу. Трэцяя апазыцыйная група, узначаленая пэўнымі кіраўнікамі штурмавых атрадаў, пагражае адколам штурмавых атрадаў ад нацыянал-сацыялісцкай партыі.

Гэтыя апазыцыйныя плыні выклікаюць сур'ёзьнейшым бражэньнем ў нізох нацыянал-сацыялісцкай партыі. У бэрлінскіх штурмавых атрадах зараз прымае актыўны ўдзел ня больш 35-40 проц. складу гэтых атрадаў. Лік удзельнікаў на партыйных сходах бэрлінскай арганізацыі паніжаўся да 25-30 проц. агульнай колькасьці яе членаў. Штодзённа адбываюцца масавыя выхады з партыі. Ня лепш становішча і ў правінцыяльных арганізацыях.

Апрача ўжо пададзеных фактаў аб нездавальненьні сярод штурмавікоў у **Дзюсельдорфе** і радзе іншых месц Рэйнскай вобласьці, паведамляюць аб шматлікіх новых фактах падобнага роду. Надзвычай характэрна, што на сёньняшняй канфэрэнцыі чырвоных антыфашысцкіх камітэтаў адзінства ў **Ніжня-Рэйнскай вобласьці** прынялі ўдзел 12 рабочых, якія дагэтуль былі членамі нацыянал-сацыялісцкіх штурмавых атрадаў. **У Сілезіі** за апошнія месяцы з нацыянал-сацыялісцкай партыі выключана каля 150 чал. ніжэйшага камандна складу штурмавых атрадаў.

«Бэрлін ам Морген» падкрэсьлівае, што ўсё-ж было-б небясьпечным расцэньваць гэтыя падзеі ўнутры нацыянал-сацыялісцкай партыі, як зьмяншэньне фашысцкай небясьпечнасьці, ці рабіць з гэтага той вынік, што нацыянал-сацыялісцкі рух ужо разьбіт. **Спробы розных «апазыцыйных» груп адкалоцца ад нацыянал-сацыялісцкай партыі маюць сваёй мэтай з дапамогай «левай» фразалёгіі скарыстаць незадавальненьне шырокіх мас і тым узмацніць фашысцкі рух.**

РЭПРЭСІІ СУПРОЦЬ РЭВАЛЮЦЫЙНАЙ ПРЭСЫ

БЭРЛІН, 12. **Забарона рэвалюцыйных газэт і журналаў працягваецца.** Бэрлінскі паліцэй-прэзыдэнт забараніў да 8 сакавіка 1933 г. журнал **«Югенд Інтэрнацыянале»**, журнал **«Ротэ Блёк»**. Газэта «Юсьціц Унд рэхт» (правасудзьдзе і права), якая выйшла ўчора, канфіскавана, бо паліцыя бачыць у ёй газэту, вышаўшую замест «Ротэ фанэ». Бэрлінскі паліцэй-прэзыдэнт апублікаваў паведамленьне, у якім указваецца, што ў сувязі з масавым зьяўленьнем нелегальных камуністычных органаў у Бэрліне, назначаецца ўзнагарода кожнаму, хто ўкажа іх выдаўцоў і распаўсюджвальнікаў.

Бранявікі і самалёты
для задушэньня сялянскіх паўстаньняў на Заходняй Украіне

ЛЁНДАН, 8. Ліберальная **«Манчэстэр гардыян»** друкуе карэспандэнцыю, у якой паведамляецца аб новай хвалі тэрору ў Зах. Украіне. Аўтар карэспандэнцыі зазначае, што паводле атрыманых ім вестак, **у карнай экспэдыцыі бяруць удзел батальёны 50, 44, 24 пяхотных палкоў (з Ковелю, Роўна і Луцку), атрад пагранічных войск, 4 эскадроны кавалерыі (два з Астрога і два з Роўна), 4 броняцягнікі і некалькі самалётаў.**

Адзначаючы, што сяляне аказваюць польскім войскам супраціўленьне, карэспандэнт далей піша: «Паводле атрыманых мною вестак, хваляваньні ўзмацніліся на глебе голаду і выбухнулі ў раёне **Стахода, Маневічы, Падворск, Сталяры, Сарны і Ковеля, а таксама ахапілі ваколіцы Луцку.** Украінскія сяляне, аказваючы расьпачлівае супраціўленьне, адступілі ў лясы і балотныя мясцовасьці. **У раёны, дзе адбываюцца хваляваньні, дадаткова паслана 15.000 польскіх паліцэйскіх.** Сельскае насельніцтва залежыць ад сваволі польскіх салдат. **17 жніўня палякамі былі павешаны 12 украінскіх сялян вёскі Падмопск. Усё насельніцтва некалькіх вёсак, уключаючы жанчын і дзяцей, уцякло ў лясы.**

Паводле слоў карэспандэнта, **пададзеныя ім факты сьведчаць аб трагедыі, роўнай якой Эўропа ня ведае ад часу «пацыфікацыі» Зах. Украіны ўвосень 1930 г. (ТАСС).**

„ЗДАНЬ ГРАМАДЗЯНСКАЙ ВАЙНЫ...“

КОЎНА, 12. Газэта **«Рытас»** у перадавым артыкуле, спыняючыся на сялянскіх выступленьнях у Заходняй Украіне, піша: Дыктатура пілсудчыкаў прывяла Польшчу да катастрофы. Сялянства галадае, усё больш схіляючыся да апазыцыйных, антыўрадавых партый. Урад бясьсільны справіцца з эканамічнымі затрудненьнямі; артыкул канчаецца словамі: «Над Польшчай падымаецца здань грамадзянскай вайны».

Барацьба сэзоньнікаў і сялян на Віленшчыне

ВІЛЬНО, 7 верасьня. На Віленшчыне, як і ў другіх частках Зах. Беларусі, разгортваецца барацьба сялянскіх мас супроць ураду акупантаў.

У фальварку **Маліноўшчына** (Смаргонскі павет) баставала на працягу 8 дзён 200 сэзоньнікаў. Бастуючыя высунулі патрабаваньні павышэньня заработнай платы для падзёншчыц з 1 зл. у дзень на 1 зл. 50 гр., касцом—адну трэцюю частку зборкі замест адной чацьвертай. **Забастоўка выйграна.**

У фальварку **Лосіца** (Маладэчанскі павет) 40 сэзоньнікаў на працягу 5 дзён не прыступалі да работы, патрабуючы павышэньня аплаты.

У фальварку **Тэльчын** быў вывешан чырвоны сьцяг.

У вёсцы **Каяны** (Глыбоцкі раён) была наладжана сялянская вечарынка. На вечарынку не дапускаліся асаднікі, шпікі і паліцыя. Калі паліцыя інтэрвэніявала і патрабавала ўпушчэньня асаднікаў і шпікоў, сяляне вельмі зьбілі каманданта паліцыі і аднаго паліцэйскага.

У радзе вёсак Глыбоцкага раёну праведзены антываенныя масоўкі.

Гэтымі днямі віленская фашысцкая прэса паведамляла аб «ліквідацыі некалькіх вывротовых антыдзяржаўных банд» у прыгранічных раёнах Віленшчыны (Міхневічы, Туркоўшчына і г. д.). За апошні час усё больш частымі становяцца факты ўзброеных выступленьняў сялян супроць акупантаў, супроць памешчыкаў, якія малююцца ўладамі, як выступленьні «бандыцкіх» элемэнтаў. **Прэса імкнецца замазаць сапраўдны характар гэтых сялянскіх выступленьняў, накіраваных сваім лёзам супроць памешчыкаў, супроць паліцыі, супроць улады.** Пад відам «ліквідацыі банд» усё часьцей адбываюцца крывавыя расправы над цэлымі вёскамі Віленшчыны, асабліва ў прыгранічных яе раёнах.

Віленскае **«Слово»** ад 6 верасьня паведамляе, што ў апошнія дні ў **Сьвянцянскім, Дзісьненскім і Маладэчанскім паветах** у цэлым радзе месц зьнішчаны тэлеграфныя правады.

Мусаліні поўнасьцю прызнае германскія патрабаваньні

БЭРЛІН, 12. «Бэрлінэр Бэрзэн Кур'ер» публікуе вытрымкі з артыкулу Мусаліні пад загалоўкам **«Германія мае рацыю». Мусаліні** поўнасьцю прызнае германскія патрабаваньні роўнапраўя ва ўзбраеньнях і заяўляе, што гэтае патрабаваньне зьяўляецца «самай буйнай падзеяй міжнароднай палітыкі». «Новае становішча ўзьнікла з таго моманту, калі Германія была прынята ў Лігу нацый. Тым ня менш, піша Мусаліні, Германія застаецца на становішчы дзяржавы другога рангу. Абавязацельствы ў галіне разбраеньня, урачыста ўзятыя на сябе дзяржавамі паводле Вэрсальскага дагавору, ня выкананы. Неабходна прызнаць, што канфэрэнцыя па разбраеньні на сваім першым этапе пацярпела крушэньне. Расчараваньне ўсюды вялікае, а асабліва ў Германіі, якая ўсьвядоміла, што ніводная з падпісаўшых Вэрсальскі дагавор дзяржаў, апрача Італіі, не зрабіла ніякай спробы да сапраўднага разбраеньня, што дзяржавы больш ня прытрымліваюцца дагавору.

Адмаўленьне Германіі ад далейшага ўдзелу ў канфэрэнцыі па разбраеньні мела-б сваім вынікам канчатковае крушэньне, або бестэрміновы перапынак работ канфэрэнцыі і нанесла-б сьмяротны ўдар таксама і Лізе нацый».

ГОНКА ВА ЎЗБРАЕНЬНЯХ ПАМІЖ ІМПЭРЫЯЛІСТАМІ

ПАРЫЖ, 12. Як паведамляе лёнданскі карэспандэнт **«Эко дэ-пары»**, у колах лёнданскага адміралцейства расьце неспакой, што ў бліжэйшым будучым **вашынгтонская і лёнданскія марскія згоды могуць быць анулява ны.** Гэты неспакой заснаваны, з аднаго боку, на патрабаваньнях роўнасьці ва ўзбраеньнях з боку Германіі, што можа парушыць роўнавагу сусьветных марскіх сіл, а па-другое,— на рашэньні ПАЗШ павялічыць свае падводныя ўзбраеньні ў сувязі з пагрозай з боку Японіі.

У Лёндане звяртаюць сур'ёзную ўвагу на перавагу японскага падводнага флёту над ангельскім і амэрыканскім. Амэрыканскія экспэрты лічаць, што першаклясныя амэрыканскія падводныя лодкі могуць супэрнічаць толькі з далёка ня лепшымі з японскіх лодак і пры іх невялікім радыусе дзеяньня былі-б засуджаны на берагавую абарону, прычым маючы нават у якасьці высунутай базы Гавайскія астравы, яны не маглі-б дабрацца да японскіх вод.

Наадварот, усе японскія судны могуць надыйсьці да Гавайскіх астравоў і назад, без заходу ў парты. Лепшыя-ж з японскіх суднаў могуць ня спыняючыся дасягнуць Сан-Францыско і Панамскага каналу. Акрамя таго лічаць, што пры пэўных умовах гэтыя японскія судны маглі-б дайсьці да Сынгапура і нават да Колёмбо.

За апошнія гады Японія пабудавала вялі з боку Германіі, што можа парушыць роўнакія падводныя лодкі з сярэдняй хуткасьцю ходу і з выключным радыусам дзеяньня. Японія зараз мае 30 падводных лодак водазьмяшчэньнем у 1.150—2.000 тон, з сярэдняй хуткасьцю 19 вузлоў і **з радыусам дзеяньня больш 10000 клм.** Акрамя таго, Японія зараз канчае пабудовай 24 зьнішчальнікі з выключнай абароннай і наступальнай здольнасьцю — танаж 1.700, сярэдняя хуткасьць — **35 вузлоў, узбраеньне 6-5-дзюймовых гармат і 9 мінных апаратаў.** Ангельскія марскія экспэрты лічаць, што выключаючы апошнія француская зьнішчальнікі, гэтыя японскія судны прадстаўляюць самыя магутныя з мінаносцаў у сьвеце. Нарэшце, японскія крэйсэры апошняй пабудовы, водазьмяшчэньнем у 8.500 тон, **маюць хуткасьць у 33 вузлы і здольны выпусьціць 150 снарадаў у мінуту.** З часу сканчэньня цяперашняй праграмы Японія будзе мець 33 крэйсэры апошняй мадэлі. Па думцы «Эко дэ-пары» можна непакоіцца, што ў выпадку канфлікту менш чым у два тыдні ПАЗШ страцілі-б у рэзультаце японскіх атак Каліфорнійскае ўзьбярэжжа.

АДНАЎЛЕНЬНЕ ПРАЦЭСУ ФАБРЫКАНТАЎ АНТЫСАВЕЦКІХ ФАЛЬШЫВАК

БЭРЛІН, 12. 14 верасьня тут аднаўляецца працэс фабрыкантаў антысавецкіх фальшывак Аўшара і белагвардзейца Елагіна. Месяц таму назад працэс быў адкладзен, бо суд па патрабаваньні абароны пастанавіў выклікаць у якасьці сьведкаў чужаземных дыплёматаў, якія заказвалі і куплялі ў Аўшара і Елагіна фальшыўкі. Аднак, некалькі дзён таму назад суд пастанавіў адмовіцца ад дыплёматаў у якасьці сьведкаў, матывуючы тым, што іх выклік некарысны, бо яны ўсёроўна скарыстаюць свае права адмаўленьня ад дачы паказаньняў.

ДЗЕСЯЦЬ КУСТАВЫХ НАРАД РАБКОРАЎ ТРАНСПАРТУ ПА АСЕНЬНЯ-ЗІМОВЫХ ПЕРАВОЗКАХ

Партарганізатарам чыгуначных раёнаў, тэрытарыяльным ГК і РК КП(б)Б, рэдакцыям чыгуначных і гаррайгазэт

I. На падставе пастановы сакратарыяту ЦК КП(б)Б правесьці на працягу з 20 па 25 верасьня г. г. на чыгуначных вузлох БССР 10 кустовых нарад рабкораў чыгуначнага транспарту з наступным парадкам дня:

1) Асеньня-зімовыя перавозкі, задачы друку і рабкораў.

2) Вынікі дэкадніка праверкі падрыхтаванасьці чыгуначнага транспарту да асеньня-зімовых перавозак.

II. Кустовыя нарады павінны быць праведзены ў ніжэй пералічаных пунктах, куды ў паказаныя тэрміны будуць высланы дакладчыкі (па першым пытаньні парадку дня).

1, Віцебск 20 верасьня—т. **Іваноў,** 2. Гомель 20-га верасьня—т. **Эгле,** 3. Ворша 20 верасьня—т. **Бэрзінг,** 4. Жлобін 25 верасьня—т. **Ліпкін,** 5. Полацак 25 верасьня—т. **Зэльцэр,** 6. Калінкавічы 25 верасьня—т. **Вожык,** 7. Асіпавічы 20 верасьня—т. **Цыпкін,** 8. Менск 18 верасьня— **т. Эгле,** 9. Магілеў 20 верасьня—т. **Мляэвіч,** 10. Барысаў 25 верасьня—**т. Хэйфэц.**

Дакладчыкамі па другім пытаньні выступаюцца партарганізатары чыгуначных раёнаў, рэдактары чыгуначных газэт, або іх намесьнікі.

III. Правядзеньне кустовых нарад рабкораў чыгуначнага транспарту па пытаньнях асеньня-зімовых перавозак павінна праходзіць пад непасрэдным кіраўніцтвам РК КП(б)Б, партарганізатараў чыгуначных раёнаў і парт'ячэек, якія забясьпечваюць сваячасовае і якаснае правядзеньне кустовых нарад.

IV. Для арганізацыі, падрыхтоўкі і правядзеньня кустовых нарад РК КП(б)Б і партарганізатарамі чыгуначных раёнаў вылучаюцца ўпаўнаважаныя па пунктах.

V. Вынікі правядзеньня кустовых нарад павінны быць дасланы сэктару друку культпропу ЦК КП(б)Б да 30 верасьня 1932 г.

Сакратар ЦК КП(б)Б
ІВАНОЎ.
Нам. заг. культпропу ЦК КП(б)Б
ЗАЛАТУХІН.

Радыёграма ўсім райкампартам, групагітатарам, кіраўніком агітка-лектываў, агітмасам і жаноргам ячэек

17 верасьня роўна ў 19 гадз. агітмас ЦК праводзіць усебеларускую радыёпераклічку па пытаньнях выкананьня пастаноў ЦК аб групагітатарах, агіткалектывах, вылучэньня агітмасаў у ячэйках. Арганізуйце масавае слуханьне ў ячэйках. Абавязкова прысутнасьць сакратароў, агітмасаў, груп агітатараў, кіраўнікоў агіткалектываў, агітмасаў, жаноргаў ячэек. Загадчыкам радыёвузлоў пад пэрсанальную адказнасьць абавязкова арганізаваць трансьляваньне і папярэднюю праверку работы прыёмнікаў. Ля мікрафону выступаюць Гомель, Віцебск, Магілеў, Жлобін, Чэрвень, Асіпавічы, Слуцак, Рэчыца, Быхаў, Дзяржынск, Бабруйск.

Агітмас ЦК Ленцнэр.
Усебеларускі камітэт радыёвяшчаньня Ган.

Хроніка

✱ **Вялікі ілюстраваны альбом пад назвай «Беларусь Савецкая»** выдаецца ДВБ да 15-ай гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі. У альбоме будзе каля 300 вялікіх малюнкаў-ілюстрацый.

✱ **Альманах літоўскай пралетарскай літаратуры,** у якім прымаюць удзел літоўскія пісьменьнікі Масквы і Менску, падрыхтоўваецца да друку літоўскім сэктарам ДВБ.

✱ **Выходзіць у лясэктары БАН першы нумар бюлетэню «На навуковым фронце»** пад рэдакцыяй тав. **Ашаровіча.**

✱ **Заканчваецца праектаваньне дамоў другой чаргі для ІТР — у Менску 100-кватэрны** дом (на Сьвярдлоўскай вуліцы), у Гомелі — 50-кватэрны і Віцебску — 50-кватэрны. У гэтым годзе будзе зроблена закладка фундаманту.

✱ Рабочым мэханікам менскага дрэваапрацоўчага заводу імя Молатава **тав. Малкавым** зроблена карыснае вынаходзтва — **цыліндрычная печ для абаграваньня вялікіх будынкаў, кватэр і розных памяшканьняў.** Печ прыстасавана выключна для скарыстаньня ў якасьці апалу драўляных адкідаў і пілавіньня і дае цяплыню на працягу да 20 гадзін бязупынна. Печ практычна ўжо прыстасавана ў сталоўцы заводу імя Молатава.

✱ **Выехала ў гор. Бабруйск здымачная брыгада фабрыкі Белдзяржкіно № 8 у складзе** рэжысэра **Корша,** апэратара **Забазлаева,** адміністратара **Іванова,** асыстэнтаў: **Тэйтэльбаума** і **Шульман,** памочніка рэжысэра **Гольдрынга** для натуральных здымкаў юбілейнага абаронча-мастацкага поўнамэтражнага фільму «Заходні Фронт», па сцэнарыю т. Брадзянскага, на тэму «Ператварэньне вайны імпэрыялістычнай у вайну грамадзянскую».

✱ Трэст Белдрэву ўключыўся ў правядзеньне **ўсесаюзнага конкурсу па рацыяналізацыі і вынаходзтве** па наступных тэмах — вынаходзтва шчотчыка пілапрадукцыі, шчотчыка для ўліку расьпілаванага бярвеньня і мэханізацыі біржавых работ, а таксама распрацоўцы канструкцый найбольш зручнай і таннай мэблі.

✱ **Закончан эскізны праект будынку Камуністычнага унівэрсытэту Беларусі.** Месца пабудовы — тэрыторыя с.-г. выстаўкі.

✱ Падрыхтавана да друку **вялікая антолёгія беларускай савецкай літаратуры.**

✱ Пры інстытуце аздараўленьня і арганізацыі працы НКП БССР **арганізавана выстаўка па тэхніцы бясьпечнасьці.** Выстаўка абслугоўваецца лектарамі.

✱ Закончан вытворчасьцю і прынят галоўрэпэрткомам гукавы **поўнамэтражны мастацкі дзіцяча-школьны фільм «Адбітак часу»,** па сцэнарыю **Уцінай,** у пастаноўцы брыгады № 9 рэжысэра **Кропя,** асыстэнта **Воўказа** і апэратара **Забазлаева.**

✱ Юндвэтсэктар ДВБ да 15-ай гадавіны Кастрычніка рыхтуе спэцыяльным выданьнем **фота-мантажную кніжку для дзяцей пад назвай «Пятнаццаць гадавін».**

Апошнія весткі з фронту індустрыялізацыі

НОВАЯ ПЕРАМОГА КЕРЧАНСКІХ МЭТАЛЮРГАЎ

СІМФЭРОПАЛЬ. Керчанскі мэталюргічны завод імя Войкава атрымаў буйную перамогу ў барацьбе за эканамічную незалежнасьць СССР. На пабудаванай, паводле праекту савецкіх спэцыялістаў, вопытнай устаноўцы здабыты са шлакаў Керчанскіх руд першыя 400 кгр. кальцыя-ванадзіту, з якога атрымліваецца ванадзій, неабходны для выплаўкі якасных сталяй. Дагэтуль ванадзій увозіўся з-за мяжы.

ПАКЛАДЫ СОЛЯЙ ПАД МАСКВОЙ

Вопытна-экспэрымэнтальная шчыліна інстытуту геалёгіі і мінэралёгіі Камакадэміі ўскрыла на глыбіні 732 мэтры магутны артэзіянскі гарызонт горка-салёнай вады, якая перавышае сваёй канцэнтрацыяй салёнасьць вады Чорнага мора амаль у пяць разоў.

Ціск вады на забоі шчыліны дасягае 75 атмасфэр, што паказвае на вялікую магутнасьць артэзіянскага гарызонту. Расол пераліваецца са сквежыны і пад уласным напорам падымаецца ад паверхні зямлі на вышыню 23,5 мэтра (вышыня 5-ціпавярховага будынку).

Шчыліна газуе. Канцэнтрацыя і хэмічны склад расолу надзвычай падобны на некаторыя расолы Салікамскага соляноснага месцанараджэньня.

У расоле галоўную масу складаюць хлорыстыя солі натрыя, магнія пры наяўнасьці калія. Апрача таго, **у расоле выяўлен вялікі процант брому, у сувязі з чым расол мае ня толькі прамысловае значэньне, але можа служыць і для курортна-лячэбных мэтаў,** як спэцыяльная мінэральная вада.

Існаваньне гэтага расолу і агульныя геалёгічныя ўмовы даюць аснову думаць, што пад Масквою, у больш глыбокіх гарызонтах ёсьць месцанараджэньне соляй, накшталт Салікамскага ці Бахмуцкага.

Гэта адкрыцьцё мае ня толькі навуковае, але і вялізарнае народна-гаспадарчае значэньне, ставячы на рэальную глебу пытаньне аб існаваньні новага соляноснага раёну.

СЕЛЬГАСМАШЫНЫ

8 верасьня **завод Гомсельмаш** выпусьціў 18 сіласарэзак «Папэк» — 100 проц. заданьня, 4 сіласарэзкі «Інтэрнацыянал» — 22,2 проц., 17 сячкарань — 100 проц., 3 бульбамыйкі — 33,3 проц. і 9 бульбасартовак — 53 проц. пляну.

9 верасьня заводам выпушчана 18 сіласарэзак «Папэк», 3 сіласарэзкі «Інтэрнацыянал»—16,7 проц. заданьня. 17 сячкарань—100 проц., 9 бульбамыек — 100 проц., 2 бульбасартоўкі — 11,8 проц., 6 насеньнесартовак — 150 проц. пляну і 45 рэдуктараў Войкава.

БУДМАТАР'ЯЛЫ

8 верасьня **камбінатам Камінтэрн** расьпілавана 115 кбм. піламатар'ялаў, што складае 86,4 проц. заданьня

***

7 верасьня **лесазаводам імя Халтурына** расьпілавана 293,5 кбм. сырцу, або 101,9 проц. пляну.

***

За першую пяцідзёнку верасьня кахлянаплітачны **завод «Пралетары»** выпрацаваў 34.213 штук кахляных пліт, што складае 12 проц. месячнага пляну.

Ч. В. А. адказнага рэдактара А. МІТЛІН

ПАСТАНОВА

Менскага Гарадзкога Савету Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў,

9 верасьня 1932 г. *гор. Менск.*

На падставе пастановы Эканамічнага Савету БССР ад 21 ліпеня 1932 году («Савецкая Беларусь» ад 19-VIII—1932 г. № 183) Менскі Гарадзкі Савет Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў пастанаўляе:

Правесьці па гор. Менску ў кастрычніку 1932 г. перапіс камунальных прадпрыемстваў і гарадзкога дабрабыту.

I. Перапісам павінна быць ахоплена наступнае: а) вадазабесьпячэньне (вадаправоды і іншыя пабудовы па вадазабесьпячэньні); б) ачыстка (каналізацыя, асэнізацыя); в) камунальнае электразабесьпячэньне; г) гарадзкі, пасажырскі і грузавы транспарт камгасу (трамвай, аўтобусы, аўтагрузавы транспарт, абоз гужавога транспарту); д) лазьні; е) пральні; ж) гарадзкая дарожна-маставая гаспадарка; з) вулічная асьвятленьне; і) гарадзкія землі і пляніроўка гораду; к) арганізацыя пажарнай аховы; л) зялёныя насаджэньні; м) гасьцініцы; н) дапаможныя прадпрыемствы камунальнай гаспадаркі; о) новабудуючыяся прадпрыемствы камунальнай гаспадаркі.

II. Перапісу падлягаюць пералічаныя ў пункце I прадпрыемствы незалежна ад іх ведамственай падпарадкаванасьці.

III. Арганізацыя і нагляданьне за ходам перапісу і падрыхтоўчых работ да яго па гор. Менску ўскладаецца на інспэктара народна-гаспадарчага вучоту пры гарсавеце пры ўдзеле Менгаркамгасу.

IV. Абавязаць усе ўстановы і прадпрыемствы, у падпарадкаваньні якіх знаходзяцца аб'екты, паказаныя ў пункце I гэтай пастановы, паведаміць у інспэктуру народна-гасп. вучоту пры гарсавеце аб наяўнасьці ў іх камунальных прадпрыемстваў.

Нам. старшыні Менгарсавету **КАРАНЕЎСКІ.**
Сакратар **ЛЮЦЬКО.**

15-IX—32 г., у 8 г. адбудзецца
пасяджэньне інстытуту філёзофіі БАН.
Парадак дня:
абгаварэньне выкананьня вытворчага пляну інстытуту.
Яўка абавязкова.

14 верасьня, у 6 гадзін вечара, у залі пасяджэньняў гарКК-РСІ
склікаецца нарада
загадчыкаў клюбаў і кіно-мэханікаў
усіх кіно-установак гор. Менску,
у тым ліку і вайсковых кіно-ўстановак па пытаньні правільнага скарыстаньня кіно-фільм.
Яўка абавязкова.

„Чырвоная Зорка“. Пач.: 6, 7-30, 9, 10-30. Каса — ад 4 г.	**КУЛЬГАВЫ ПАН.** Звыш праграмы кіно-хроніка Саюзкіно.
„Інтэрнацыянал“ Пач.: 6, 7-30, і 10-30. Дзенны сэанс ў 2 г. дня.	**НА ГЭТЫМ СЬВЕЦЕ** кіно-п'еса ў 6 частках. Кіно-хроніка Саюзкіно.
„Пралетары“	2-я сэрыя **Чырвоныя д'ябалята**. Дзенныя дзіцячыя сэансы **БАМБІСТ**. Пачатак з 2 г. дня.
„СПАРТАК“ Пач.: 7, 8-15, 9-30 і 11 г. Каса з 5 г.	Выдатны мастацкі фільм **Чалавек застаўся адзін**. Драма ў 6 частках.

ПРАВІЛЫ
прыёму на 6-цімесячныя курсы прапагандыстаў пры Усебеларускім Доме Партасьветы (Прылукі).
1) Курсы прапагандыстаў ставяць сваёй мэтай падрыхтоўку прапагандыстаў-арганізатараў партасьветы для райкомаў КП(б)Б, ЛКСМБ і партарганізацый буйных прадпрыемстваў, саўгасаў і калгасаў.
2) На курсы прапагандыстаў прымаюцца т.т., адказваючыя наступным запатрабаваньням:
а) Член партыі з 2-хгадовым партстажам.
УВАГА: На камсамольскае аддзяленьне прымаюцца члены КСМ са стажам 3 год. Перавага даецца членам і кандыдатам КП(б)Б.
б) Паступаючыя на курсы павінны мець падрыхтоўку: агульна-адукацыйную ў аб'ёме школы I ступені, грам.-палітычную—у аб'ёме ВОПШ.
в) На курсы прымаюцца ў першую чаргу т.т., маючыя вопыт прафработы. Перавага даецца рабочым і калгасным прапагандыстам.
3) Скончыўшыя 6-цімесячныя курсы прапагандыстаў накіроўваюцца культпропам ЦК КП(б)Б у арганізацыі, накіраваўшыя на курсы т.т.
4. Кантынгент слухачоў устанаўляецца ў 150 чал. з якіх 60 чал. прапагандыстаў на камсамольскае аддзяленьне.
Нам. заг. культпропу ЦК КП(б)Б Залатухін.
Заг. сэктару прапаганды Балабанаў.

Рагачоўскі дашкольны тэхнікум
абвяшчае набор студэнтаў на 1-шы курс на 1932-33 навучальны год. Прыём заяў да 25-га верасьня ў пэдтэхнікуме. Прымаюцца асобы з асьветай у аб'ёме 7-годкі, а для пераросткаў, рабочых і працаўнікоў дашкольных устаноў — за 6 груп сямігодкі. Студэнты забясьпечваюцца інтэрнатам і стыпэндыяй на агульных падставах. Пачатак заняткаў 1-га кастрычніка.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Беларускі дзяржаўны агранамічны інстытут па культуры бульбы
абвяшчае **асеньні набор**
студэнтаў на 1-шы курс у колькасьці 75 асоб з адрывам ад вытворчасьці. Інстытут рыхтуе: высокакваліфікаваных спэцыялістаў-аграномаў, кіраўнікоў і арганізатараў буйнай сацыялістычнай бульбянай гаспадаркі для спэцыялізаваных саўгасаў, калгасаў, МТС, навукова-дасьледчых навучальных, цэнтральных і раённых устаноў. У інстытут прымаюцца: рабочыя, калгасьнікі, дзеці ІТР і служачыя. Бяз іспытаў прымаюцца: скончыўшыя рабфакі, тэхнікумы, 9-годкі і курсы па падрыхтоўцы ў ВНУ. Студэнты забясьпечваюцца інтэрнатам і стыпэндыяй. Прыём заяў працягнут да 25 верасьня. Іспыты для паступаючых, якія ня маюць адпаведнай асьветы, прызначаюцца з 25 верасьня. Заняткі ў інстытуце пачнуцца 1-га кастрычніка. Заявы накіроўваць: Менск, бульбяная станцыя, інстытуту.
Дырэктар інстытуту Лагуценак.

Аршанскі пэдагагічны інстытут
АБВЯШЧАЕ **ПРЫЁМ** СТУДЭНТАЎ
на 1-шы курс на аддзяленьні: літаратурна-лінгвістычнае і сац. гістарычнае.
Умовы прыёму, згодна даведніка НКА на 1932 г.
Заявы з дакумантамі прымаюцца **да 25-га верасьня**
ў канцылярыі інстытуту—гор. Ворша, Чырвоная вул., будынак пэд. тэхнікуму.
Аб пачатку заняткаў будзе паведамлена асобна.
Дырэкцыя.

СТУДЭНТЫ II і III КУРСАЎ ВЯЧЭРНЯГА КАМВУЗУ
павінны зьявіцца на заняткі 15-IX—32 г. у 7 гадз. вечара.
Сход паступаючых на 1-шы курс адбудзецца 25-IX—32 г. у 7 гадз веч.

Пры Рэчыцкім пэдтэхнікуме
АДКРЫВАЕЦЦА
дашкольнае аддзяленьне,
якое будзе выпускаць работнікаў дзіцячых дамоў, садоў і г. д.
Курс 3-хгадовы.
Умовы прыёму агульныя, згодна даведніка НКА. Заявы прымаюцца да 1-Х—32 г. Заняткі пачынаюцца з 10-Х—32 г.
Дырэктар пэдтэхнікуму ЧУБУКОЎ.

Віцебскі індустрыяльна-пэдагагічны інстытут
АБВЯШЧАЕ, што **ПРЫЁМ** заяў на дзеннае і вячэрняе аддзяленьні інстытуту ў асеньні набор 1932 г.
працягнут **да 20 верасьня** 1932 г.
Заявы прымаюцца ў канцылярыі інстытуту:
Віцебск, Пушкінская, 3.
Дырэкцыя.

Рэспубліканская школа прафруху пры ЦСПСБ
даводзіць да ведама т.т., прынятых мандатнай камісіяй на вучобу,
ШТО
заняткі ў школе **ПАЧНУЦЦА** не з 20-га верасьня, а з 1 кастрычніка.
Усе залічаныя мандатнай камісіяй таварышы павінны зьявіцца ў школу 1-га кастрычніка.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ
у Полацкі дашкольны тэхнікум
ПРАЦЯГНУТ **ДА 25 ВЕРАСЬНЯ.**
Студэнты забясьпечваюцца інтэрнатам і стыпэндыяй, згодна пастановы СНК СССР ад 7-VII—32 г.
Дырэкцыя.

У МЕНСКУ мяняю асобную кватэру з 3-х пакояў і кухні ў цэнтры гораду з карыстаньнем фруктовым садам на двары на **1—2 пакоі ў МАСКВЕ.** Даведацца па тэлефону 6-42 у тав. Саламонава.

ПУБЛІКАЦЫІ аб згубе дакумантаў у газ. „Зьвязда“ **НЯ ПРЫМАЮЦЦА.**

Тэлефоны рэдакцыі: Адказны рэдактар—4-27; сакратарыят—10-74; сэктары: партыйнага будаўніцтва—13-80; эканамічна-прамысловы—13-80; кааперацыі і снабжэньня—13-80; ваенна-палітычны—13-80; транспартны—6-19; сацыялістычнага земляробства—6-19; замежнай інфармацыі—6-19; сэктар ударных брыгад—6-19; лістоў рабочых і калгасьнікаў—6-19; культурнага будаўніцтва—6-19, агляду друку—6-19; бібліяграфія—6-19; бюро расьследаваньня—6-19.

Тэлефоны канторы: Загадчык канторы—7-81: аддзел аб'яў і бухгалтэрыя—7-81.

Адрас рэдакцыі: Менск, Савецкая, 63.

Менск, друкарня «Зьвязда». Галоўлітбел № 337.